

Szerkesztőség és kiadó hivatal

PROF. SIMONFFY-HÁZ a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap sz. l. részét illető
munkák közleményei ide intézendők

Börmontotlan levelek csak ismert kezektől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Helyzet: ár:

Helyben házhozvittva vagy a postán

hullva:

Egész évre	10 frt
Félévre	5 frt
Negyedévre	3 frt 50
Egy hónapra	1 frt

Hirdetési díj:

Öt-hatásbetsítésre egyszeri beiktatásáért 5 kr.
Helydíj minden hirdetésért külön 20 kr.
Nyitár 4 hasábos betétöréért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat december 19.

246. szám

Budapest december 18.

— Eszak-Amerika Krózus, a földnek egyik leggazdagabb embere, Vanderbilt meghalt. Öt neveztek a vasúti királynak. Vaskézrel uralkodott tizezer amerikai mértföldre nyúló vasúti hálózaton az észak-amerikai egyesült-államokban; a New-Yorkba tartó valamennyi vasút az övé volt — s ez a roppant millió-lakó ságu város a legtöbb tekintetben az ő szeszélyétől vagy érdekétől függött. Jövedelme évenként husz millió forintba rugott.

Hogyan volt lehetséges, hogy Amerikában, a szabadság és az egyenlőség megasztalt hazájában, egyetlen ember ily alig mérhető gazdagsághoz és polgártársai anyagi léte fölött ily roppant befolyáshoz jutott; a milyennel Európában uralkodók és parlamentek sem bírnak?

A közgazdasági szabad verseny eredményezte azt Vanderbilten, Gouldban, Mackayban s a többi amerikai vasúti, ezüst-aranybánya- és petroleumforrás. Krózusokban mi e dolgok- és viszonyoknak azt a fejlődését látjuk, a minnek be kell következnie, ha az állam a politikai szabadsággal politikai misszióját is befejezte látja s a gazdasági fejlődést teljesen a korlátlan szabad verseny, vagyis a gyöngébbnek az erősebbek által való kizsákmányoltatása számára engedi át. Vanderbilt és többi társai hatalmas vállalkozó talentumok, a melyekre nagy közgazdasági föladatak végrehajtásánál szükség van; de azok sem juthattak volna oly szertelen elnyomó hatalomhoz a közgazdasági téren, ha az állam tisztában lett volna föladataival és kötelességeivel. Persze a szabad verseny jelentkezése eleinte mindenütt behizog; Amerikában is örvendve üdvözölte a nép Vanderbilt versenypályáit, a melyeket régebbi vasutakkal szemben állított, s az új pályák erősen leszállított viteldi-

jait. De nem soká tartott ez az öröm. A régi pályák a gyilkos verseny és lelkiismeretlen bürzemanőverek által tönkretétetvén, s az új hatalmasság körme közé kerülvén, mindenütt ennek a rideg érdeke és kapzsúsága lett a diktátor. A hol az erőszak ravaszág nem segített, ott a vasúti hatalmak kiegyeztek a közönség bérére, kartelt kötöttek. A közönség pedig nyögi, s nyíli a szabad verseny ádósosnak hirdetett rendszerét, a melynek átkos következménye: tömérdek értékpapír elértéktelenedése és az azokat jóhiszeműleg megvásárolt jámbor közönség zsebeinek hidegvérű kirabása. S mindez az állam által megengedett s a bizonyos ismert kalibrú közgazdasági tudósok által nálunk ma is egekig megasztalt szabad verseny hatása alatt!

Persze, az Amerikát megasztaló lapirodalom, e-aknem egészen a szabad verseny hatalmas töképezéseinek kezében, ezekre a Krózusokra mutat, mint az ottani virágzó állapotok és közgazdasági rendszer jószágának kiáltó bizonyítékaira. S magasztalva emlegetik azokat a roppant alapításokat, a melyek ez a Nábokok tettek. Vanderbilt is tényleg egymaga alapított egy egyetemet, a másik roppant kórházat, a harmadik operaszínházat épített. Mily roppant bőkezűség! Tényleg azonban csak morzsát vetették vissza a nép számára az általuk összerabolt kincseknek s a legtöbbször még ezt sem cselekedték humanitásból; az efféle tettek rugója néha személyes hiúság, de a legtöbbször megkopott népszerűségük fölfriessítésére való törekvés volt egy új céljuk sikerülése érdekében, — olyantómán, mint a hogy a magukat dugzagdaggá megedett római nagyok a kifosztott népek néha ingyen keuyceret és fényes cirkszi látványosságokat juttattak. Amerika államai itt-ott megkísértették, ellenszögüli e pénzhalalmasságok kizsákmányoló rendszereinek. De hát a pénz büvös hatalom,

csengése sükketté teszi a képviselőket a nép nyögése iránt, s a képviselők megvesztegetése sehoh sem oly általános, mint a csupán anyagi érdekeket imádó yankeek hazájában.

Mi természetesen éppen nem kívánkozunk a szabad versenynek ilyen áldásos hasznai után. Pedig az 1867. óta megidult roppant vasúti építkezéssel majdnem hasonló fejlődésre kerültek volna a mi viszonyaink is, ha 1875-től fogva a Tiszakörmanyn vaskézrel annak gátat nem vet s az államvasúti rendszert meg nem honosítja. Az ipartörvény üdvös újításai enyhítették az ipar terén is a korlátlan verseny által okozott közbajokat. S ez jól van így; a szabadság, a korlátlan verseny az a vállalkozásra nézve, a mi a jó tavaszi meleg napfény a kertre; de az államhatalom kezében legyen a nyéső kés, a mely megakadályozni van hivatva a fattyuhajtások elburjánzását. A lelkiismeretlen vállalkozás, mint az amerikai Krózusok példája mutatja, roppant vagyonokat gyűjthet össze egyesek kezében, de mi haszna van abból az államnak, a társadalomnak, ha annak az árát egész néptömegek elszegényedése, proletárrá süllyedése képezi?

A vámkonferentia. Az osztrák magyar vámkonferentia hétfőn, t. hó 27-én összeül Budapesten, hogy az általános vámtarifa revidiójára vonatkozó tanácskozásait megkezdje. A konferentia üléseire a közös külügyminisztérium valamint az osztrák kormány képviselői jövő vasárnap fővárosunkba érkeznek.

Veszély fenyegeti mezőgazdaságunkat Franciaországból. Tudvalevőleg Franciaországban tavaly felemelkedt a mezőgazdasági termények beviteli vámját. Ennek azonban nem lett meg a kívánt eredménye; t. i. hogy a francia gazdák terményeinek ára felszökkenjen. Újabb bizottságot küldött tehát a kamara a vámok tárgyában és ezen bizottság — mint e napokban köztudomásúvá

vált laboratóriumából kitűnik — óriási vámmemeléseket hoz javaslatba, oly óriások at, hogy életbelépésük áltatt mezőgazdasági termeléseinknek Franciaországba való bevitele egy csapással lehetlenné tétetnék. Azt mondja a bizottság, hogy a francia mezőgazdaság érdekében le kell lépni a félrendszerteréről és erélyes vámpolitikát kell követni. Allna pedig ezen erélyes vámpolitika ebből hogy egy métermázsza búzára 60 centimes helyett tizszer annyit, vagyis hat frank (!) beviteli vámtétetnek; a búzalisztnak beviteli vámjá métermázsánkat a mostani 1 frank és 25 centimesről kilencz frankra emeltetnék; rozsrá, árpará és zabra — a melyek most vámentesek — métermázsánkat 3 frank beviteli vámtettetnek, a tehénnek beviteli vámjá darabonként 8 frankról 35 frankra, a borjúké 1 frank 50 centimesről 10 frankra, a juhoké 5 frankról 7 frankra, a sertéseké 12 frankra emeltetnek. — Még van reá remény, hogy a kamarák ez eszeveszett javaslatokat nem fogják elfogadni, de ha elfogadják, az ez által mezőgazdaságunkon ejtett kárt lehetetlen volna békésen túrni. Azt hisszük, egy pár francia cikikknek a monarchia területéről való kiittatása által csakhamar észre lehetne téríteni e hangzatos jelszavak után induló francia politikuskokat.

Országgyűlés.

Budapest, decz. 18.

A főrendiház ma tartotta utolsó ülését a karácsonyi szünet előtt.

Az ülés elején Törs Kálmán képviselőházi jegyző átozta, a főrendiház szervezetének módosítása iránt alkotott törvény 23-ik szakaszának végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot melyet a képviselőház már letárgyalta és elfogadott. — A főrendiház kiadta előleges tárgyalás végett a törvényjavaslatot az igazoló bizottságnak.

Az indemitésről szóló törvényjavaslatot azután ugy általánosságban, mint részleteiben minden vita nélkül egyhangulag elfogadta a főrendiház.

Haynald Lajos bíboros-herceg indítványára a főrendiház felhatalmazta Sennyey Pál báró elnököt, hogy a királyné születése napja alkalmából az uralkodó család előtt fejez-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A civilizáció nyelve.*)

Irta: Szabolcsi Lajos.

(Dekoráció: Garbóczy fényesen berendezett salonja. Csutakné (Garbóczynéhoz). Nézd kedvesem, milyen bosszuság már ez. Három hónap óta minden nap hirdetem az összes lapokban „Kerestek egy francia születésű tarsalgónőt és kincsért sem kaphatok: nem születethik elég.

Garbóczy: Nekem ebben is ritka szerencsém van. Vél-tlenül jutottam egyhez Olvasd kérlek.

Es Garbóczy a következő levelet nyújtotta át Csutaknének:

A Madame Juliette Garbóczy
P. a. Bödőny.

Mélyen tisztelt asszonyom!

Megigértém önnek, hogy abban a perczben, a mikor a jelen társalkodónői állásommal nem leszek megelégedve, az Ön szives jóindulatát fogom igénybe venni. Nem hittem, hogy ennek szüksége oly gyorsan bekövetkezik, de a körülmények kényszerre engedje, hogy teljes igazolásomra elmondjak mindent... mindent!

Mintegy hat hónapja, hogy a Bögözy családnál vagyok. E család tagjai: Bögözy ur, ennek fiatal, szép neje kevésbé fiatal huga. Mindhárman igen kedves emberek. Különösen Bögözy ur volt az, a ki engemet szeretetre méltóságával — mondhatnám atyai jószágával elharmazott. — Elmom udvarias, művelt modoráról első tekintetre fel lehetett ismerni, hogy volt alkalmam a „savoir faire“ művészetét forrázani tanulmányozni. Ugy is volt. Bögözy ur több ízben tartózkodott hazamosabb ideig Párisban és az ottani életet

*) Mutatvány szerzőnek „Mozaika“ czim alatt megjelent munkájából

anyira megkedvelte szokásaival, erkölcsiével és szép nyelvvel együtt, hogy otthonába hazáérkezve — nagyon helyesen — elszigetelte magát ösmertességétől. Szakított legjobban barátjaival, szomszédaival, sőt rokonaival is, a kiket fölénye tudatában kíméletlenül kellett mellőznie.

— Mon dieu! — szokta volt mondani. Mióta Párisból hazajöttem, valóságos tréhemre van ez a pór nép! Canaille, melynek összes tudománya az ivásból, korteskedésből és henezegésből áll. N'est-ce pas? — fordult hozzám kérdőleg.

— Vraiment Monsieur! — válaszoltam Bögözy urnak az igazsághoz híven — ezek az itteni emberek nem állanak európai színvonalon.

— Enfin meglátszik, hogy Ázsiából valók. Saprísti! hiszen az én ősem is Ázsiából jöttek elfoglalni ezt a parlagot, a mit a geographusok Magyarországnak kereszteltek el. Az én ereimben is ázsiai vér csörgedez... A külsőség csak az, hogy a mig én gyákorai parisi utazásaim által emancipálni tudom magamat, addig ezek az emberek napról napra jobban süppednek a maradiság bűzhödött posványába.

Ily helyes elvektől vezéreltetve, Bögözy urnak a saját neje és hugával is meggyűnt a baja: gyakran órák hosszáig és lankadatlan buzgalommal tartott a hölgyeknek gyakorlatiokat a francia nyelv korrekciójára. Nem riadt vissza semmi áldozattól és arra is volt gondolja, hogy hazából egy francia tánc- és illemtanár se hiányozzék. Ennek az urnak az volt a feladata, hogy a szolgazemélyzetet kifogástalan testtartásra és a szervizálás mesterségére oktassa. Volt is bajuk szegény inasoknak, szobaleányoknak! Eleinte napokig sem tettek egyebet, mint hajlongtak jobbra, balra, előre, hátra. Bögözy ur kéjjel nézte, mint válnak emberekké a kielőttem heves paraszokba. Neha annyira

kész politurát nem engedte könnyű szerrel magára kenetni.

— Saerebleu! — pattant fel ilyenkor Monsieur Bögözy — Elkérgetem önt! Nem szenvedek házamban parasztot; különösen magyar parasztot!

Szigoruan tekintett arra, hogy a hölgyek mindig az én társaságomban legyenek — a minthogy ez illik is — s hogy a konversatio tisztán francia legyen. Egy ízben Bögözy né megalkalta a dolgot és szándékosan kocsisainak nyelvén folytatta a tárgyalást. Egyéb sem kellett Monsieur Bögözynek.

— Madame! — rivált neje — Madame, önnek assimilálódni kell a helyzethez, különben semmiért sem állok jót! — a mi annyit tett, hogy kész a kabinet kérdés.

Az én tapintatomnak köszönhető, hogy a kabinet kérdés mindkét félre kielégítőleg lett megoldva. Én ugyanis hirtelen az új divatu francia kalapra tere tetem a beszédet és így mindkét félnek alkalmat adtam, hogy bosszankodását öröm váltssa fel. A Madame már fején látta a kalapot és örült, a Monsieur pedig azzal összekötötésbe lépett Parissal — és még jobban örült. — Az egyensúly helyre állott.

Sok mindu ily esete-paté és még több reformok sikeres legyözése után az összhang a Bögözy házban vegre létrejött. Bögözy ur hosszas fáradozásának meg is lett a jutalma; egy egészen új világot sikerült maga körül teremtenie, a melyben én mint született francia nő első helyet foglalhatattam el.

Bögözy né jó szemmel nézte a házi rend e rohamos átalakulását. Ez a szegény, elmaradt asszony nagyon is érezhette saját fogyatkozásait, mert — folytonosan magyar érzelmekre hivatkozva — nem egyszer tört ki előttem heves paraszokba. Neha annyira

ment tehetlenségében, hogy a Monsier Bögözyt, a civilizált magyar e, fájdalom oly ritka, hü prototypjét betegnek mondta, S' mindezt csak azért, mert Bögözy ur elég vakmerő volt a francia szellemnek hódolni.

Hiába igyekeztem összes ékesszólásommal hatni Bögözy nére, hiába magyaráztam, hogy mennyire igaztalan férféval szemben, mit sem használt. Tekintélyes családok egész légiót soroltam elő, többek között reá mutattam Gerliczyékra, Steingoldékra, Wertheimerékra, a főispánra és Önre, mélyen tisztelt asszonyom, bezonyitva, hogy ezen legelőkelőbb családoknál egy hajszállal sincs különben, mint nálunk. Meddő erőlködés! Bögözy né csak annál makacsabban ragaszkodott álláspontjához és azt gyakran fejtegette.

— „Azokat a neveléses dolgokat, melyeket férjem művelt, pusztán betegségének tudom be; ez a betegség pedig meg is győzt mint a frankománia. — Igen, ne nevesen kisasszony, a frankománia! Modern kór ez, mely az ön szép hazájából, Franciaországból veszi eredetét, de ragályosabb mint az ázsiai kolera. A civilizáció fejes örve alatt csempészte be magát hazánkba és nyakát szegi mindazoknak, a kik kísértésének ellentánni képtelenek. Nem kímél nagyreményű ifjút, nem egész családot, sőt társadalmi osztályt, s a kit egyszer sima mázával hatalmába kerített, azt fentarthatatlan sodorja azon öblös sirtba, melynek keresztfáján e végzetes szó diszeleg: „félműveltség.“

Persze, hogy én sem maradtam adós a válasszal.

— A mit ön, asszonyom: frankománia-nak nevez, s nem egyéb mint a „civilizáció nyelve;“ s a mi ebben az ön tetszésével nem találkozik, az nem betegség, nem macia, hanem egy oly kulturális áramlat, mely előtt mindenkinek meg kell hajolnia.

ze ki a főrendek szerencse kívánatait s hódolatát.
Az ülés végén az elnök fölkérte a főrendeket, hogy a karácsonyi szünet után fontos ügyek kerülvén tárgyalásra, nagyobb számban jelenjenek meg az üléseken.

Külföld

A bolgár szerb fegyverszünet. A nagyhatalmak küldöttéi a fegyverszünet tárgyában ma a hely színén vannak s végre megkezdhetik a demarkacionális vonal kijelölését. A bolgárok azzal biztatják magukat, hogy immár Ausztria Magyarország is el fogadta azon eszmét, hogy a szerbek ültessék ki a vidáni kerületet. Ha Szerbia ezt megteszi, mondja a szófiai távirat, a kérdés békés elintézése biztosítva van. De azt hisszük, biztosítva lesz az azon esetre is, ha a hatalmak a kiürítést mindkét hadviselő félre egyaránt kötelezővé teszik.

A nap nagy eseménye az a meggyezés, mely, hir szerint, Gladstone és Parnell, az angol szabadelvűek és az ir nemzetiségiek közt létrejött s mely az angol-ir közjogi viszonyokat gyökeres reform alá akarja venni. Az angol szabadelvű párt belegyeznek a két ország közötti real unió felbontásába. Irland visszanyeri belügyi önállóságát, külön parlamentjét és kormányát s csak a két ország közötti közös ügyek fognak Londonban elintéztetni. Nem tudjuk, igaz-e mindez? De annyi bizonyos, hogy itt korszakos jelentőségű közjogi változásokról van szó s az ir nemzet jogos óhajainak teljesedése minden szabad és alkotmányos nép körében élénk örömet fogna kelteni.

A francia köztársasági elnök választás deczember 28 dikára van kitűzve.

Debreczen az erdélyi magyarságért.

(Házaokéti gyűjtés.)

A városi közgyűlés által elrendelt házaokéti gyűjtés — egy tapasztaljuk fényes eredménnyel fog végződni. A debreczeni polgárság itt is megmutatja, hogy midőn a hazaért áldoznia kell, nem marad az utolsó között, de mindig a legelső sorba áll. A gyűjtés eredménye már több tizedből beérkezett; eddig nagyobb összeggel egy gyűjtő sem tudott beszámolni. De a java még hátra van. Ezek gazdagon fogják a szegényebb tizedek filléres adományait pótolni. Az első dus gyűjtő ívet ma adták be Bésler Lajos tanácsnokhoz, ki a gyűjtőleveket kezeli, Pósszert János és Szőke János biz. tagok. Ivéken a piacz-utcai harmadik tizedből több mint 500 forint van bejegyezve. I. Alapító tagok lettek: Csanak József 200 frttal és Steinfeld Antal 100 frttal melyből be van fizetve 150 forint.

II. Rendestagok: hat évre beiratkozott 11 egyén, ezek a következők: a. kik tagsági díjakat 100 frttal váltották meg: Dalmy Kálmán, Dalary Eduárd, Klein Ignác, Kaszanyiczky Endre, Rickl József Zelmós kereskedő cég (20 forintot fizetett), b. kik hat éven át 2-2 frtot fizetnek: Lőkös Gyula, Weisz Sámuel, Riesz Lipót, Presinszky Pál, Balogh Mihály és Katz Lajos; ezek befizettek hat van nyolc forintot.

III. Pártoló tagok lettek

A ki nem akar elgázoltatni, az meg is hajlik előtte. Ön aszonyom hitetlenül rázza fejét? ... Nézzem végig asszonyom, széles ez országban, a civilizáció nyelvvel mindenütt fog találkozni; a fővárosban úgy mint a legutolsó faluhelyen, a hol már a gyermekek is, kik még alig fordították hátat polyanak; Rousseau nyelvét gagyogják. Ezen áramlat jogultságához tehát szó sem fér és épen azért aceptálta azt Bögözy ur is!

Ily és ehhez hasonló tiradékkal tartották jól egymást, a nélkül, hogy meggyőződésükből csak egy hájszalat is engedniük volna. Derűre borult a vitaközünk, de azért minden megmaradt a régi kerékvágásban. Az adott helyzet azonban sem változott volna, de egyelőre nem látott affaire rohamosan tönkre silányította a Bögözy ur által teremtett és általam melengedett aerát.

Bögözy ur ugyanis egy francia mérnök-höz akarta hűsít adni; de Ribeaud urhoz, a kivel Párizsban ismerkedett meg, s a kit könnyed, elegáns modoráért az imádság megszeretett.

— Sacrebleu! — kiáltott fel nem egyszer — de Ribeaudhoz adam hugomat vagy senkihez! — s aztán oly szeretettel írta le a fiatal, szép neje előtt de Ribeaud személyét, Mindezek dacára Bögöziné erősen dolgozott férje terve ellen. Az a szánalomra méltó asszony mindent elkövetett, hogy állítólag „férjét hóborjtából kigyógyítsa“ de tulajdonképen az okból, hogy sógorneja kezét a kis igmándi prókátor fia nyerte el. (Egy sült paraszt a ki azt sem tudja, hogy mely fán terem a francia)

Bögöziné tudta, hogy egyenes uton nem juthat győzelemhez, mit tett tehát? De Ribeaud szemlélte ki eszlőzűl. Mikor de Ribeaud megtette első látogatását, oly mélyen talált Bögöziné szemébe tekinteni, hogy nyomban elfelejtett mindent ... mindent. Hiába

három évre 1-1 frt tagsági díjjal Kain József, Hómel Sámuel, Hauke Leo, Tóth György, Tóth Gergely, Tóth Bálintné, Geiger Sámuel, Lieber Rezső, Möriz Bertalan, Ke és Sámuel, Weichinger Károly, Pósszert János, dr. Tihanyi Sámuel — 13 pártoló tag, kik az aláírásuk befizettek 14 frtot.

IV. Minden kötelezettség nélkül a dományoztak: 1 civis 1 frt, egy ügyvéd bojtár 1 frt. Borsay 1 frt, Schenk Jakabné 1 frt, özv. Pillnan Antalné 20 kr, Gruck Adolf 20 kr, Tasy Mihály 10 kr, Stern Jakab 10 kr, Máyer Matyásné 10 kr, özv. Szép Pálné 1 frt, Bálint József 20 kr, Kecskés János 1 frt, Latnika János 20 kr, Schantzel Ferencné 40 kr, Beues Venczelné: 10 kr, Bacsonyi Péterné 1 frt, özv. Halassy Istvánné 1 frt, Csikos András 1 frt, Csiszár József 1 frt, Szőke János 1 frt, Dr. Vedródi Viktor 1 frt, Nagy Anália 2 frt, Kozák Mihály 1 frt, Molnár Albertné 1 frt, Demeter örökösök 20 kr, Szabó József 1 frt, Kiss József 20 kr, Pongor István 1 frt, Szabó Sándor 20 kr, Szathmári 30 kr, özv. Molnár Sámuelné 2 frt, Faragó András 1 frt, Tenkey Imre 40 kr, Szabó Mihály 20 kr, Löw Mór 20 kr, Dézsi Sándor 10 kr, Molcsányi János 1 frt, Farkas Istvánné 50 kr, Schelle Ferencz 1 frt, Katz Jakab 2 frt, Fischer Adolf 1 frt, Hidvéger Mihály 2 frt, Szikszai Gyula 5 frt, összesen 44 egyén 36 frtot.

A Csapó utca II. tizedben Kálmánchelyi Mór vár. biz. tag ivén I. pártoló tagul aláíratkozottak: 3 évre 1-1 frtjával: Szikszai István, Kálmánchelyi Mór, Liptai Miklós; II, minden további kötelezettség nélkül adakoztak: Veréb Lajos 40 kr, Péntek István 10 kr, Májor Adolf 1 frt, Varjas István 40 kr, Szatmári 1 frt özv. Király Józsefné 1 frt Nagy Ferencz 1 forint, Kulcsár Imre negyven krajczár, Bácsi Ferencz 40 kr, özv. Gombos Istvánné 40 kr, Diószegi Ferencz 40 kr, Bereczki István 50 kr, Ménes András 30 kr, Lux Albertné 40 kr, Ioffer Lajos 30 kr, Nagy István 20 kr, Abrahám Imre 50 kr, Schvarecz Jakab 10 kr, Kádár Dániel 20 kr, Pozsonyi János 10 kr, Csonka Imre 40 kr, Szabó Ferencz 20 kr, Szőke József 40 kr, Pongor István 30 kr, Zöld István 30 kr, Fridmánszky Lajos 50 kr, Nánássy Imre 50 kr, Tamás Ferencz 10 kr, Kupecz Mihály 50 kr, Vágó Márton 20 kr, Seres István 20 kr, Kollát Imre 20 kr, Tar Mihály, és Harsanyi Bálint 40 kr, özv. Nagy Andrásné 20 kr, Tamás Ferencz 20 kr, Foke József 20 kr, Lugossy János 20 kr, Kozma István 20 kr, Szács József 20 kr, Faragó János 20 kr, Kokas Mihály 20 kr, Uszó Bálint 20 kr; összesen 15 frt 50 kr,

A debreczeni takarékpénzár igazgatósága f. év nov. 20 án tar ott ülésében 100 frttal az egyesület alapítói közé lépett. Az összegzet beküldték S á p y S. elnök és Komlóssy Arthur jegyző. „Nem mulasztjuk el — írja a kiserőlevél, hogy ezen a magyar nemzeti ügy sikerdus előmozdítására alakult egyesület sikerdus életbeletetésében hazafias üdvözlétüket ne esatolnók“.

Napi hírek.

— **Hagyomány a „jótékony Nögyelet” részére.** Alólirott hálás érzelmeikkel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy néhai Szabó Lajos debreczeni volt lakos és kereskedő szóbeli intézkedése szerint Nögyeletünk

ütötte a vasat Bögözy, de Ribeaud mindig másra terelte a beszédet. Bögöziné látszólag szívesen fogadta a de Ribeaud udvarlását, sőt harmadnapra már annyira tudta fejleszteni a közeliédést, hogy de Ribeaud, egy szenvedélyes, önfeléd pillanatban légyottot „csi kart“ ki tőle. Bögöziné kis habozás után másnapra megadta a légyottot de egyidőben arról is gondoskodott, hogy e légyottot, mint tanu, a saját férje is élvezhesse.

A szerepek pompásan ki voltak osztva s minden a legpontosabban elrendezve, mert — a miut másnap a tánc és illemtanári beszélte — Monsieur Bögözy szoros téte a tétében találta nejt de Ribeauddal.

— Sacrebleu! — kiáltott fel a véresre sebzett férj (ez volt utolsó sacrebleuje) ettől a percztől kezdve — magyar ember lett. Magyarabb mint valaha. Két nap óta figurez vous, Madame! — gatyaszárba öltözködik. Mit szól ehhez!

Annai bizonyos, hogy ezzel a szomorú reakcióval mielőbb le kel számolnom; mert Bögözy urnál, aki annyira megvakmerőségében, hogy nejeinek s különben személyes ügye miatt most már mindazt megveti, s mi csak közel is jár a francziához, mondom: — Bögözy urnál most már nem maradhatok.

Önhöz fordulok tehát, asszonyom, önhöz a ki a franciaia szellemet érdeme szerint tudja méltányolni, és kérem vegyen védszárnyai alá ... mentsem meg!

Denise Pontferrand.

Csutakné: (visszaújytva a levelet Garbóczynénak, felsohajtva) Te persze magadhoz veszed Denise Pontferrant?
Garbóczyné: Sans doute, kedvesem!
Csutakné: Milyen boldog vagy te ma chère, de én ... én ...

részére 100 azazegyszáz frtot „Szabó Lajos és neje Szakál Veronka“ név alatt kegyes hagyományt rendel hagyatékából kifizettetni. Midőn a becses hagyományért Nögyeletünk nevében köszönetet mondok az élő, nemes szívű urnónek: az elhunyt kitünő férfiú hamvaira hálás emlékeztünk el nem hervadó virágait küldjük szegényeink és árvaik áldó sohajaival együtt. Veresné Szathmáry Teréz nögyeleti elnök.

— **Temetés.** Az egész város részvéte kísérete tegnap örök nyugalomra a jó öreg Klein bácsi holttestét. Daczára hogy a temetési szertartás már delután fél 2 órakor megkezdődött, óriási és diszes közönség jelent meg a temetésen. — Ott láttuk többek között a megyei és városi tisztviselők nagyrészét, előbbiek élén gróf Dégenfeld József főispán urat, utóbbiakén Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urat; az orvosi kar tekintélyes tagjait köztük Dr. Sárváry Gyula városi főorvost, Dr. Saárosy László, Dr. Varga Géza megyei főorvost, Dr. Popper Alajost; az ügyvédi kar sok tagját élén Simonffy Sámuel kir. tanácsos ügyvédi kamarai elnökkel, a tanárkárból Buzás Pál, Géressy Kálmán, Balogh Ferencz és másokat. A pénzügyezetek igazgatóit: Fischer Nándor, Sáápi Sámuel, Göltl Nándor, Nemes Gábor, Hoilländer Gyula urakat; a kereskedő világnak csaknem minden tagját élén Sesztina Lajost a keresk. és iparkamara elnökét; Kiss Sándor casinói elnököt; a törvényszék tisztviselői karát, köztük: Szögyény István kir. tan. törvényszéki elnököt, Lengyel Imre tvszéki bírót; továbbá a városi törvényhatóság bizottsági tagjainak előkelőbbjeit. Ott láttunk többeket a honvédtisztikarból diszlen, s a túzoltó egyletet testületileg. — Ez egyletnek az elhunyt egyik alapító tagja volt. Az udvaron felállított egyszerű fényezett fekete fakoporsó felett gyászbeszédet Dr. Rosenberg aradi híszónok mondott. A szép és meleg hangú, sok helyt lelkesedéstől áthatott beszéd mély hatást tett a hallgatókra. Különösen emelkedett volt a beszéd azon része, a hol azt fejegette, hogy a tal mud tudományok nem fanatismusra tanítják a hivatket, de mint annak kitünő példája az öreg Klein Ignác, a tal mud tudomány lelkesíthet érvő hazaszeretetre, embertársaink iránti türelemre, engedékenységre és áldozatkészségre. — Nagy néptömeg kísérete a temetőbe az elhunytat, s ott Bernfeld helybeli rabbi mondott érzékeny bucsubeszédet. — Áldást kívánunk az elhunyt porai fölött.

— **Legátusok lesznek** a karácsonyi szent ünnepek alatt: Debreczenben Illyés Endre szénier. Konecz Sándor és Szentgyörgyi Gerő esküdt felügyelők; H.-Böszörményben: Nagy Károly 4 th Derecskén: Szoinoki Gerzson 2 th. Földesen: Zolthay Lajos 5 th. Hadházon: Török Imre 1 th; Nagy-Váradon: Pataki Sándor 4 th, Tési József 3 th, Szoboszlón: Csák Emil 4 th B. Ujvároson: Námethy János 1 th. P-Ladányon: Kágyi Lajos 3 th, H. Nánáson:

Az ördögről.

Irta:
Laky Imre
(Folytatás)

Róma öspogány templomaiban kereszténységre maradt a Pantheon, a pogány istenek tiszteletére emelt nagyszerű szentély, IV. Bonifáco pápa a Pantheonra vértanúk ereklyéit helyezte, s a helyet Szent Maria tiszteletére felszenteli. E felszentelés alkalmat szolgálta a mindenszentek ünnepének létesítésére. Ezekből azt láthatjuk, hogy a vallások nem építenek mindig új oltárokat és új szentélyeket, csak átíromítják a meglévőket a saját céljaikra. A vallások és istentiszteletek alapdognái, Renállan elmondhatjuk, hogy mindig azonosak, csak fejlődésük különféle. Az ördög eszméje is tehát minden vallásban szükségből megszületik, eszméje mindig egy, s az eltérések legfeljebb helyi és fellegási viszonyoktól tétetnek függővé.

A keresztényen vallás sem mellőzhette az ördög alakját; mindazon által Plutó isteni nagyságát szolgál alakba bujtatta, s hatalmát megesorbitva, inkább megfélemlítő rut-sággá alakította.

A keresztényen vallásban az ördög retentő démoni alak, ki áldozatainak nyögését a bukott angyalok kárörömével élvezi. Eszméje tehát gonosszágot fejez ki, s alakja is rendszeren megfélemlítő eszméjének. — Van azonban rá eset, hogy a bibliában, mint szép nő jelen meg a csábító ördögi azonban alakja legtübbször rut s képletes.

Eva csábítója csuf kigyó, s a kigyó rut-sága, sikamlósága jelképezi a bün rut-ságát és sikamlóságát, melyre az első ember pár lép.

De lássuk már most miképen fogta fe a nép az ördögöt.

Sass Béla esküdt felügyelő: B. Szent Mihályon: Nagy Gyula 2 th. Nagy Létán: Etey Ferencz 1 th. Diószegen: Dömény Zoltán 4 th, Székelyhidon: Holkó József 3 th, Er Mihályfalván: Dobi Mór 4 th, Esztáron Sziki Adam 2 th, Nagy Kállón: Tóth István 2 th, B. Udvariban: Csuthy László 4 th, Margittán: Bossenyei Imre 4 th, K. Marján: Máté Lajos 4 th. Nadudvaron: Molnár Sándor 3 th, H. Pályiban: Kajári Lajos M. Pércsen: Kemecsei József 4 th. Kabán: Matolcsi István 4 th. Sapon: Tébi Lajos 4 th. Szováton: Fehér Imre 4 th. Konyáron: Kovács Bertalan 4 th, Kisújszállán: K. K. vendi Dénes esk. felügyelő! Szalontán: Kajári Ferencz esk. felügyelő: Vészto: Bod Ferencz 4 th. B. Ujfaluban: Veress Géza. Tügláson: Mindszenti Imre 2 th. Mezőtúron: Bereczk Sándor 4 th. A most jövő ünnepekre 144 legátus ment ki, ezek közül 81 theologus, 29 tanítóképezdész 34 7 és 8 ik osztályos gymnazista. A kollégiumnak összesen 165 legátója van. Karácsonyra 16 egyház nem kért ünnepekvetet, öt egyház pedig nem választott el.

— **A felolvasó körnek** csütörtök ismét igen kedvas szórakoztató estélye volt. Oriási nagy közönség töltötte meg a város háza nagy tanácsstermet, mely ez alkalomból szűn kibonyult, miután számos család kényseritve volt visszafordulni. — Az első felolvasó városunk népszerű orvostudora Dr Popper Alajos volt, ki magvas tanulságos széles olvasottságról és szakavatottságról tanuskodó értekezést tartott a v é r r ö l. A közönség úgy figyelemmel hallgatta a vonzóan írt és ép oly vonzóan előadott felolvasást, végül pedig zajosan megtapsolta. Hasonló tetszésben részesült D o c z y József ball daja is: „Sugár Bandi“. Kellemes hanggal és szép hangsúlyozással nyugodt passz-kával szavalta el hatásos költeményét.

— **Halálos ítélet.** A hajdu bagosi ösmert rablógyilkosság ügyében melyben a debreczeni törvényszék már két ízben hozott ítéletet tegnap a kir. tábla is ítélt. Englékeznek olvasóink, hogy Hajdu-Bagoson 1883. márcz. 23-án Szegény Károly és Basa József, özv. Kecse Sándorné s ennek szolgáját Horvát Imrét meggyilkolták s Kecse Sándorné pénzt elrabolták. A debreczeni törvényszék mindkét vádlottat kötél általi halálra ítélt, mely első sorban Szegény Károlyon, második sorban Basa Józsefen hajtandó végre. A kir. tábla I. büntető tanácsa Zoltán Géza referálása alapján tárgyalta az ügyet s az első bíróság ítéletét részben megváltoztatta. Basa József kötél általi halálra ítéltetett, Szegény Károly pedig teljesen felmentetett a vád alól, mert sok körülmény szól a mellett, hogy vádlott a gyilkosságban részt nem vett.

— **Tíz év alatt.** Tisztelettel kérem, sziveskedjék a „Tíz év alatt“ című kötetem gyűjtőívét — ha előfizetők nélkül is — postafordulataival a „Szegei Napló“ kiadóhivatalához annál is inkább beküldeni, mivel a könyv e hó 20-án megfog jelenni s hogy óhajtsám szerint az előfizetők még karácsony előtt kézbe kaphassák. Tisztelettel Pósa Lajos.

magának oly sötét képet ez alakról, minőt a vallás tár eléje.

Elismeri annak rut-ságát, gonosszágát, mind emellet hajlandónak tartja a cimboraságra, s hiszi, hogy az ördög képes élt üdvért földi jót adni. Gonosz szellem az ördög a nép följöngésében is, de az eszmében mar benn találhatjuk a hatalmas tagadó szellemet, melynek eszméje a nagy költők oly sikeresen aknazták ki.

A rép az ördögnek torzalakot ad, s rendszeren úgy festi, mint lólábu, szőrös testű, szarvakkal ellátott szörnyeteket. E felgógás főbb arnyalatait hihetőleg a vallási vitatkozások azon korából kapta, midőn a gyűlölködő szerzetesek egymást ily jellemzetes alakban festék le.

Hogy mért sántít az ördög, ennek igen sokféle magyarázata lehet. A nép ajkán most is áll a példabeszéd: roszban sántikasz. Az ördög persze mindég roszban jár, s így mindég sántít. Egy adoma elbeszéli, hogy az egyszeri eszmadára az ördög nagyon rákapott. Ejjel gyötörte, ruhát felhuzta, s a mester nagy ijedelme szobáiban sétálgatott. A furfangos eszmadia egy éjszaka forró szurkot öntött eszmadiba, melybe reggelre az ördög fél lopatája benn ragadt. Ez adoma ilére eresztése azon példabeszédnek: Ne járj roszban, nem sántusz belé.

Az ördög azért nem mindig ily alakban jelenik meg, sokszor, mint diszes várkisaszony szerepel, majd mint garabonciás diak felhőszárnyra ül, néha pedig de csak szükségből, udvarlásra is vetemedik. Nem sorolom tovább a népi ördög jó és rosz tulajdonságait, később ugy is rátérünk az ördögök köré csoportosuló alakok bemutatásánál.

Latom már mily szemrehányólag intenek felém a bukott Sántán, a furfangos Meffisztó, a nagy Lucifer, a rejtjelmes Belzebub, — én tehát sietek az ő uri társaságukba.

Mielőtt a művezetek e renek ördög-

Különösen figyelemre méltó!

A közeledő

karácsoni és ujévi ünnepek

alkalmával, van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek újonnan nyitott a

„Kedvencekhez“

czimzett

Piacz utca Dr. Ujfalussy
Endre ural

Bazáromaf

ur házában, Kaszanyitzky
szemben,

becses figyelembe ajánlani, a hol is

Karácsoni és ujévi ajándéktárgyak

u. m. gyermekocik, hintázó lovak, velozipédok, zsebkések, látesővek, albumok, pénz és szivar-tárczak, korak, esernyők, nyakkendők, setapálczak, dohányzó- és író-szelvények, bronce-tárgyak, illatszerek, asztali baranzok, kisebb s nagyobb bördök, tajtaruk stb. Különösen ajánlom dusan felszerelt gyermekjáték s dismit raktaramat.

Midőn a n. é. közönséget a karácsoni és ujévi czikkek fedezésére nálam felhívnál bátorodom, egyszer-mint van szerencsém tudtára adni, hogy az árak jutányossága, a czikkek legújabb s legjobb minőségé valamint pontos kiszolgálát által bizalmat kidermelni főürekvés-m leend.

LOSANYI R.

„Bazár a kedvencekhez“

Piacz-utca dr. Ujfalussy ur házában Kaszanyitzky ural szemben.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Csomagolásért díjak nem számittatnak.

Figyelmeztetés.

T. ez. vevőim érdekében figyelmeztetek mindenkit utánzott ezaló hirdetésekőtől. Az itt elősorolt takarók általam kaphatók mert én vagyok az egyedüli fő képviselője a **Viktoria-takaró-gyárnak**, egész Európára nézve.

E földön az egészség a legnagyobb szerenese.

Együttal alkalmas czélszerű karácsonyi ajándék.

Minden szenvedőnek, akár férfi akár nő ajánlom a Viktoria-takaró gyár Smith systemára készített **egészségi-selyem-Bourret-ágytakarókat**. A legelőkelőbb orvosi tekintélyek ezen egészségi takaróknak a legfényesebb bizonyítványokat adták. Ezen **egészségi-selyem-Bourret-ágytakarók** a testet mindig egyforma melegségen tartják. Nappal ágytakaróknak használva szép színezetük miatt díszere válnak akármelyik hálószobának. Minden lehető színben készittetnek, (Kivéve zöldet, mert ezen szín arsenik tartalmaz.) Darabjának gyári ára:

Igen finom, 117 centiméter széles, 175 centiméter hosszú . . . . . 3.25.
Ugyanezek nagyobb 137 centiméter széles, 190 centiméter hosszú . . . . . 4.25.
Kiváló finom kettős, 117 minőség 137 ctm. széles 190 centiméter hosszú . . . . . 6.30.
Ugyanezek nagyobb 150 ctm. széles 200 centiméter hosszú . . . . . 8.20.

A versenyel daczolva, a Viktoria takaró gyár által készített 130 ctmr. széles, 190 ctmr. három feltűnő csikkal, 1.65 krét darabját.

Elpusztíthatatlanok és deszkányi vastagságuk és mindazáltal igen jó kelmeből. Ágytakaróknak is használhatók.

Szolgá takarókat négy színes csikkal 2 frt 50 krajval darabját ajánlok. A t. ez. ló tulajdonosoknak ajánlok különleges Viktoria fiaker takarókat, egészen világos sárga alapon, 8 színes csikkal darabonként 2 frt 50 krét.

Valódi angol utazó takarók különlegességek valódi tigrisbőr utánzattal, kocsitakaróknak is használhatók. 8 frt 50 kr.

Vasuti vagy posta utánvét melletti küldemény. Csomagolás saját árban számittatik. Rendelvények **Bernfeld C.** a Viktoria árú társaság takaró iparának, főgynökéhez, **Wien Salzgras Nr. 3** a **Metropol s állandó** áttelendben czimzendők.

U. i. Ezernyi utrendelvények és köszönetnyilvánítások árjegyzékeken, figyelembe vételül ingyen és dortomentesen küldetnek.

Allatgyógyszerek.

Kwizda János Ferenczól Korneuburgban,
cs. kir. udvari szállító.

Udvari szállítója az angolkirályné, a porosz király és német császárnak, valamint igen sok magas állású egyéniségnek. Kinttette a londoni, párisi, bécsi, müncheni, és hamburgi kiállításoknál.

Cs. k. eng. korneuburgi aatt-por lovak, szarvasmarhák és juhok részére. Mint állattápláló szer, különösen ajánlható a tejjavítása, az étvágy hiányánál élékzeti és emészthetőségi bántalmaknál.

Cs. k. szab. mosdóvíz (Restitutionsmüd) lovak számára. A túlterhelés előtt és után mint erősítő szer nem lehet eléggé ajánlani a Kwizda-féle mosdóvízet lovak számára, mert e szer megvédi a lovakat külsérelmek, köszvény, Rheuma, kifozamodások ellen, 1 üvege ára 1 frt. 40 kr. (csak akkor valódi, ha az üvege nyaka egy vörös papírszalaggal van ellátva, melyen védjegyem látható.)

Erősítő takarmány lovak és marhák számára, gyors felépülésére a tönkrement állatoknak és a biztalan előmozdítására. Kis ládában ára 6 frt. és 3 frt. Csomagban 30 kr.

Lópatkó Vaseline, a patkók megvédésére és épen tartására különösen ajánlható. 1 doboz 1 frt. 25 kr.

Patkóragasz Egy rudacs ára 80 kr.

Cs. k. szab. fertőtlenítő-szer istállók- és kloakákban. Egy csomag fél kilónyi 10 kr. fél láda 1 frt. 40 kr. egész láda 2 frt. 40 kr.

Disznópor mely a megbetegedett állatok helyreállítárára vagy befolyással van és különösen praeservatív szer a gyuladások ellen. Egy nagy csomag 1 frt. 25. kr, egy kis csomag 63 kr.

Mosdószappan a háziállatok bőrbetegségei ellen 1 bádog doboz á 100 gramm 80 kr. 1 bádog lóhoz a 3000 gramm 1 frt. 60 kr.

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöpnél, kicsinyben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer czárában és Riekl J. Zelmosnál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurst Ferenczénél; Miskolczon: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyháza: Szpókö Adófnál és Szolókón Horánszky és Kecskésy Tódor gyógyszer czárában.

Főszeküldési raktár; Korneuburgi kertületi gyógyszer czár.

Azonkívül a koronaországok majd minden városa és mezővárosaiban van rakkhely, mi koronként a vidéki lapokban köztudomásra hozatik.

Csaások akakalyozása miatt kér-tik a n. é. közönség vételnél mindig Kwizda gyógyszerzeit kérni és védjegyemet megfigyelni.

A ki gyármányom utánzóinak nyomára vezet, 500 orintig terjedő jutalmat kap.

Kwizda János
K. K. Hoflieferant

Előleges jelentés.

Van szerencsénk az igen t. vevőközönség b. tudomására hozni, hogy **piacz Miklós-utcai bolthelyiségünk**ből,

mely butorkészletünk befogadására kicsinynek bizonyult jövő év május 1-én kiköltözvén a Széchenyitezai STEINFELD féle házban lévő tetemesen kibővített régi helyiségünkbe költözünk át, miálal azon kellem-s helyzetbe jutunk, hogy a t. vevőközönségnek jelenlegi helyiségünk szük volta miatt ki nem állítható

legújabb divó dekoratív lakás berendezéseket

is bemutatgatjuk!

Midőn magunkat szives pártfogásukba ajánlani szerencsénk van, értesítjük egyszersemind, hogy a kiköltözés megkönnyebbitése czéljából a raktáron lévő

kész butor darabokat a bevásárlási áron árusítjuk el!

Tisztelettel

Vági Sámuel és testvére

kárpitos és díszítő butork-reskedők.

Möller Péter

Legtiszttább Orvosi-Dorsch-Májolaj.

15 kiállításon mindig egyedül a legmagasabb éremekkel kiüntetve, utoljára London 1883 2 nagy arany éremmel, az o aj minősége és annak készitési módjáért.

Möller Dorsch-májolaja csakis a ga-

bozza h a l a k friss, válogatott májaiból gondosan készitve, s a gyár székelyen általa palaczkokba töltögetve halványsárga természetes színnel bir, oliva olaj nemű izű s könnyenemészhető voltánál fogva a bel- és külföldi legelső orvosi tekintélyek által a mell- és tüdőbajoknál, görvély-kór, sömör sat. nél a legmelegben ajánltatik.

Gyermekek előtt ez csakhamar csemegévé válik.

6 palaczknál 1 frt 10 krajval, 12 palaczknál 2 frt 20 krajval, 24 palaczknál 4 frt 40 krajval. Ismét eladók nak megfelelő kedvezmény

Kapható a birodalom valamennyi gyógyszer czárára és gyógy-fűszer kereskedésében, s nagyban a főraktár által

Robert Gehe Wien, III. Henmarkt No. 7.

Raktárak:

Debreczenben: (főraktár) Csanak József kereskedésében, továbbá dr. Rothschnek V. Emil, Gölt-Ferdinánd, Tamási Károly gyógyszer. Budapestben: Török József, Hantel Károly, Patáky Károly gyógyszer. Thal-mayer és Seitz fűszerkereskedő. Pillich Ferencz fűszerkereskedő. Aradon: Marx Adófi, keresk. Földes Kelemen gyógyszer. Csaba: (Békésm.) Biener B. keresk. Nagyvárad: Nyiri Gy. gyógyszer. Weisz Bernát keresk. Gyöngyösön: Baruch József gyógyszer. Gyula: (Békésm.) Ferenczy Alajos keresk. Hódáság: Gritaman Károly gyógyszer. Kolozsvár: Szeki Miklós gyógyszer. Miskolcz: Dr. Csáthy Szabó István, Ujházy Kálmán, Dr. Horác Mór gyógyszer. Nagy-Szt-Miklós: Maly János gyógyszer. Szeged: Tóth Péter, Brem Vilmos, Kovács A. gyógyszer. Máramaros-Szigeth: Marossan A. gyógyszer. S.-A.-Ujhely: Pintér Ferencz gyógyszer. Zilahon: Weisz Sámuel gyógyszer. Kula: Nierit Béla gyógyszer. Munkács: Gottier L. gyógyszer. Nyiregyháza: Em. Koranyi gyógyszer. Rimaszombat; Sós Liszko.

Am 1. und 15. eines jeden Monats beginnt ein neues Abonnement auf das oppositionelle

„Budapester Tagblatt“

dessen Pränumeration hiemit der deutschenenden Bevölkerung empfohlen wird. Wie bisher wird das „Budapester Tagblatt“, unabhängig nach jeder Richtung bleiben, frisch und interessant sein und den Lesern stets die besten, reiten und neuesten Nachrichten vorlegen. Ein Hinweis auf unser Blatt und unsere hervorragenden Mitarbeiter genügt.

Im politischen Theile brachten wir Artikel von: Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel De-sewffy, Klemens Ernusz, Franz Fenyvessy, Bela Grünwald, Emrich Hódossy, Ferdinand Horanszky, Ludwiz Horváth, Paul Királyi, Albert Kovác, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emrich Veszter, Adófi Zay, Graf Robert Zs-liszky.

Im Feuilleton veröffentlichten wir Arbeiten von: Kornel Abrányi jr., Emil Abrányi, Madame Adam (Juliette Lamber) in Páris, Helene von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Francis Broemel in London Jules Claretie in, Paris, Gregor Csiky, Graf Karl Corimini in Görz, Baron Carlos von Gager in Dresden, General Richard Gelich, B. Nikolaus Horváth, Hieronymus Lorm in Dresden, Wilh. Karczag, Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Emil Peschkan in Frankfurt a. M., Elise Polko in Deutz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. K. Rosegger in Graz, Leopold von Sacher-Masoch in Leipzig, Thomas von Szana, Dr. Ludwiz Tolnai, Béla von Tóth, Emil Mario Bacano in Szt-Pölten, Hermann Vámbéry, Johann Vajda, Johannes Ziegler in Wien.

Unsere Romanbeilage wird wie bisher, so auch in Zukunft die besten Hervorbringungen der Weltliteratur publiziren.

Gegenwertig publiziren wir eine humoristische Erzählung von

Moritz Jókai: „Ein Putsch in Rumänien“

Im Laufe des Monates November folgt eine Novelle von

Karl Erdmann Edler. „Baldine“.

Im Laufe des Monates Dezember publiziren wir nach diesen Meisterwerken der Literatur einen kleinen Roman von

Koloman Mikszáth: „Das Gras von Lohina.“

Die Abonnementspreise betragen

Für einen Monat	fl. 1.20
für drei Monate	fl. 3.50
für ein halbes Jahr	fl. 7.—
für ein Jahr	fl. 14.—

Neueintretenden Abonnenten, welche das „Budapester Tagblatt“ auf drei Monate pränumeriren liefern wir das Blatt gleich nach erfolgter Einsendung des Abonnementsbetrages bis zum 1. Jänner.

gratis.

Administration des „Budapester Tagblatt“ Budapest, Gittergasse, Karlskasarne 7.

Még csak rövid ideig tartó végkiárulás!!

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a raktáramon lévő alatt felsorolt

karácsonyi és ujévi ajándéknak is igen alkalmas

árakat a végkiárulás befejezése céljából **igen olcsó áron** elárusítom. Felhívom tehát a m. t. vevő közönség becses figyelmét ezen kiváló alkalomra.

Tisztelettel

R O T T L,

Debreczen, kistemp'ommal szemben.

Női ruhakelmék, fekete és színes selymek menyasszonyi nagy selyemkendők téli posztó kendők, atlasz és szaten paplanok, **női felöltők**, bundák, muffok **bábi ruha** kelmék, moll, czeplisse, tarlatán: esteli színű caschemirok, és végül **500 darab legújabb szövet maradék** meglepő olcsó áron.

J E L E N T É S.

Van szerencsém egy a helybeli mint a vidéki nagyérdemű közönséget értesíteni hogy az őszi és téli időnyre raktáramat a legjobb anyagból készült

női, férfi és gyermek

bőr, posztó és nemez lábbeli

árukkal szereltem fel.

Ezután is mint eddig főtörökvésem oda irányuland az igen tisztelt cipőt vevő közönségnek a **legjobb minőségű** árakat a **legolcsóbb áron** szolgálhatni, a nagyérdemű közönség további b. pártfogását kérve illő tisztelettel

FALK OTTÓ.

Debreczenben a városház épületben

Telergy K. Lajos könyvt. kereskedése

mellott.

csizmához

Az arany

Megrendelések mérték után, ugy-
tosan eszköz-

szinte javítások gyorsan és pon-
zöltetnek.

ARANY és EZÜST

Blau Lipót és Fiai

ékszerész Budapestről.

Debreczen dr. Ujfaluzy ur házában.

Ajánlják a n. é. közönségnek gazdagon felszerelt

arany, ezüstművek,
ékszer és óra-raktárakat.

Legolcsóbb bevásárlási forrás, solid és jó kiszolgálát.
Ócska arany és ezüst vétetik vagy cseréltetik a legmagasabb
értékben.

Tisztelettel
Blau Lipót és Fiai.

Van szerencsém egy a helybeli mint vidéki nagy-
érdemű közönségnek ajánlani tisztán kezelve saját
termésű

érmelléki, diószegi hegyi boraimat

ugymint 1880-iki Aszu, 1880-iki Bakar, 1883-iki Bakar és 1884. év
termésű asztali borok 50 literű hordó száma ugyszintén Tutelia számr-
nálam kaphatók.

Tisztelettel

őzv. Swoboda Józsefné

varga utca 2521. sz. saját ház Debreczenben.

Legszebb

Karácsonyi ajándék??

1 divatos ezüst női mellű 1 1/2 ft s feljebb	1 legújabb ezüst férfi tü 1 frtért s feljebb
1 " arany " " 10 " "	1 " arany " " 4 " "
1 " ezüst karék 1 1/2 " "	1 " ezüst gombgarn. 3 " "
1 " arany " " 9 " "	1 " arany " " 15 " "
1 fin. arany remontoir óra 24 " "	1 ezüst feju sétapálca 5 " "
1 " ezüst " " 14 " "	1 div. arany medaillon 8 " "
1 val. gyémánt medaillon 12 " "	1 arany férfi óralánc 20 " "
1 aranyozott ezüst " 3 " "	1 ezüst dohányszelence 10 " "
1 legújabb arany női lánc 18 " "	1 " gyufatartó 4 " "
1 pár val. gyémánt függő 12 " "	1 arany pecsétytű 8 " "
1 " nemes opál " 8 " "	1 ezüst eyl. óra 8 " "
1 ezüst varró eszköz 5 " "	1 aranyoz. tuanchireszk. 10 " "
1 valódi gyémánt gyűrű 8 " "	1 ezüst evő készlet 5 " "
1 arany női " 2 " "	1 fali inga óra 12 " "
1 " kereszt " 3 " "	1 francia ébresztő óra 4 " "

Kapható a legnagyobb választékban

Löfkovits Arthur és Társa

óras és ékszerésznél

DEBRECZEN, Főpiacz 2142 sz. a főposta tözsomszedságában.

Karácsonyi és ujévi ajándékul

Van szerencsém a n. é. közönségnek a közeledő

KARÁCSONYI ÜNNEPEK

és

UJÉV ALKALMÁRA

bronz-, chinai ezüst-, porcellán-, fa-, bőr-, tajtékárak
és különösen gyermek játékokban

dusan felszerelt raktáramat

becses figyelmébe ajánlani.

Raktár e Bánffy Hunyadi magy. kir. tanmihelyben készült gyer-
mek játékokból.

Az áruk olcsóságáról a nagyérdemű közönség meggyőződése után
tömeges látogatásért esedez, tisztelettel

Kraicz Gyula.

KRAIGZ GYULA norinbergi és diszárak üzletében.

Főpiacz, a "Bika" szállodával szemben.

Csak a Richter-téte

horgonyal

a valódi és az a készítmény, mely által a köszvény és
csúsz esetében az ismeretes meglepő győgyeredmények
érhetők el. E rég jének bizonyított háziszor 40 és 70 kr.
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Fő-raktár: Gyógy-
szertár az arany oroszlanhoz, Prága, Altstadt.

Debreczenben Dr. Rothsteinnek E. gyógyszer-
tárában.

TÜDŐ-, MELL-, NYAKBETEGEK (sorvadásban
szövődők) és ASTHMA BETEGEK

az általán bűső Oroszországban feltalált gyógyfű,
mely nevem után "Hom erina" nevet visel, gyógy-
hatására figyelmeztetek. Orvosilag kipróbált és
ezer meg ezer bizonyítvány által elősmert szer.
Gyógyhatásról egy fizet magyarizát ingyen
küldetik bárkinek is. Egy 60 grammos csomag
"Homeriana," mely két napra elég 70 kr és a val-
lóság jelű minden csomagon névalírásom van.
Figyelmeztetek más czégek által árusítandó nem
valódi "Homeriana" vételétől.

valódi csak általam

PAUL HOMERO, Triesztben (Auszria)

Készítője és feltalálója az egyedül valódi Homeriana
gyógyfűnek.

Az új hangszer
gyermek
ARISTON

főülmi minden torgó hangszeret
elegánsága, szép hangj- és tu-
tossága által. Darabja 6 zeneda-
rabbal 16 frt. További zeneda-
rabok 60 kr. — Azonkívül aján-
lom legjobb

HÁRMONIKÁIMAT

és
zenehangszereimet.
Arjgyezékek ingyen és bérmentve.

Trimmel N. Jánosnál,
WIEN, Kaiserstrasse 74.

Sok ezer

azok száma, a kik a "Betegbarát" című röpirat út-
tintése után és annak útmutatása nyomán egyszerű
házi szerkeztől önmagukat gyógyították ki. Ennek fogya
bármilyen betegnek, akár milyen bajban szenved is,
sem kellene elmulasztani a kérdéses könyvecskét
Richter kiadó-intezetétől Lipseből meg-
hozatni. Egy levelezőlapon való egyszerű megren-
delésre ingyen küldetik meg.

Még csak rövid ideig tartó végkiárulás !!

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a raktáramon lévő alant felsorolt

karácsonyi és ujévi ajándéknak is igen alkalmas

árakat a végkiárulás befejezése céljából **igen olcsó áron** elárusítom. Felhívom tehát a m. t. vevő közönség becses figyelmét ezen kiváló alkalomra.

Tisztelettel

ROTT L,

Debreczen, kistemplommal szemben.

Női ruhakelmék, fekete és színes selymek menyasszonyi nagy selyemkendők téli posztó kendők, atlasz és szaten paplanok, **női felöltők**, bundák, muffok **báli ruha** kelmék, moll, czeplisse, tarlatán: esteli szintű caschemirok, és végül **500 darab legújabb szövet maradék** meglepő olcsó árban.

J E L E N T É S.

Van szerencsém egy a helybeli mint a vidéki nagyérdemű közönséget értesíteni hogy az őszi és téli időnyre raktáramat a legjobb anyagból készült

női, férfi és gyermek

bőr, posztó és nemez lábbeli

árakkal szereltem fel.

Ezután is mint eddig főtörekvésem oda irányuland az igen tisztelt cipőt vevő közönségnek a **legjobb minőségű** árakat a **legolcsóbb** árban szolgáltatni, a nagyérdemű közönség további b. pártfogását kérve

FALK OTTÓ.

Debreczenben a város'ház épületben
Telegy K. Lajos könyvkereskedése mellett.

osizmához

Az arany

Megrendelések mérték után, egytosaan eszköz-

szinte javítások gyorsan és pontosan megtörténnek.

ARANY és EZÜST Blau Lipót és Fiai

ékszerész Budapestről.

Debreczen dr. Ujfalu-sy ur házában.

Ajánlják a n. é. közönségnek gazdagon felszerelt

arany, ezüstművek,
ékszer és óra-raktárukat.

Legolcsóbb bevásárlási forrás, solid és jó kiszolgálás.

Ócska arany és ezüst vétetik vagy cseréltetik a legmagasabb értékben.

Tisztelettel

Blau Lipót és Fiai.

Van szerencsém egy a helybeli mint vidéki nagyérdemű közönségnek ajánlani tisztán kezelve saját természetű

ermelléki, diószegi hegyi boraimat

ugymint 1880-iki Aszu, 1880-iki Bakar, 1883-iki Bakar és 1884, év természetű asztali borok 50 literű hordó számára ugyszintén butelia számrálam kaphatók.

Tisztelettel

özv. Swoboda Józsefné

varga utca 2521. sz. saját háza Debreczenben.

Legszebb

Karácsonyi ajándék ??

1 divatos ezüst női mellű 1 1/2 ft s feljebb	1 legújabb ezüst férfi tü 1 firtért s feljebb
1 " arany " " 10 " "	1 " arany " " 4 " "
1 " ezüst karék 1 1/2 " "	1 " ezüst gombgarn. 3 " "
1 " arany " " 9 " "	1 " arany " " 15 " "
1 fin. arany remontoir óra 24 " "	1 ezüst fejű s étapáleza 5 " "
1 " ezüst " " 14 " "	1 div. arany medaillon 8 " "
1 val. gyémánt medaillon 12 " "	1 arany férfi óralánc 20 " "
1 aranyozott ezüst " 3 " "	1 ezüst dohányszelence 10 " "
1 legújabb arany női lánc 18 " "	1 " gyufatartó 4 " "
1 pár val. gyémánt függő 12 " "	1 arany pecsétgyűrű 8 " "
1 " nemes opál " 8 " "	1 ezüst cyl. óra 8 " "
1 ezüst varró eszköz 5 " "	1 aranyoz. tuanchir eszköz 10 " "
1 valódi gyémánt gyűrű 8 " "	1 ezüst evő készlet 5 " "
1 arany női " 2 " "	1 fali inga óra 12 " "
1 " kereszt " 3 " "	1 francia ebresztő óra 4 " "

Kapható a legnagyobb választékban

Löfkovits Arthur és Társa

óras és ékszerésznél

DEBRECZEN, Főpiacz 2142 sz. a főposta tözsomszédságában.

Karácsonyi és ujévi ajándéku

Van szerencsém a n. é. közönségnek a közeledő

KARÁCSONYI ÜNNEPEK és UJÉV ALKALMÁRA

bronz-, chinai ezüst-, porcellán-, fa-, bőr-, tajtékárak és különösen gyermek játékokban

dusan felszerelt raktáramat

becses figyelmébe ajánlani.

Raktár e Banffy Hunyadi magy. kir. tanmihelyben készült gyermek játékokból.

Az árak olcsóságáról a nagyérdemű közönség meggyőződése után tömeges látogatásért esedez, tisztelettel

Kraicz Gyula.

KRAIGZ GYULA norinbergi és díszárak üzletében.

Főpiacz, a „Bika” szállodával szemben.

Csak a Richter-féle

horgonyal

a valódi és az a készítmény, mely által a köszvény és osz esetekben az ismeretes meglepő győgeredmények érettek el. E rég jónak bizonyult háziszser 40 és 70 kr. a legolcsóbb gyógyszerárban kapható. Fő-raktár: Győgerszertár az arany oroszlánhoz, Prága, Altstadt.

Debreczenben Dr. Rothshnek E. gyógyszer-tárában.

Az új hangszer gyermek ARISTON

főülmind minden forgó hangszert elegánsága, szép hangja és tisztasága által. Darabja 6 zenedarabbal 16 frt. További zenedarabok 60 kr. — Azonkívül ajánlom legjobb

HÁRMONIKÁIMAT

és

zenehangszereimet.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Trimmel N. Jánosnál,

WIEN, Kaiserstrasse 74.

Sok ezer

azok száma, a kik a „Betegbarát” című röpirat átküldése után és annak útmutatása nyomán egyszerű háziszserekkel önmagukat gyógyították ki. Ennek fogva bármilyen betegnek, akár milyen bajban szenved is, sem kellene elmulasztani a kérdéses könyvecskét Richter kiadó-intezetétől Lipcséből megkérteni. Egy levelezőlapra való egyszerű megrendelésre ingyen küldetik meg.

Dr. Zelizy Dániel városunk e kitűnő orvosa a budapesti egyetemen a középiskolai egészségügyi tanári állására képesítve lett, s tanári oklevelet nyert.

A nagy erdei gőzfürdő Karácsony első napján pénteken több oldalról felújítás folytán, s tekintettel a hőlyvek elfogadására a férfi közönség rendelkezése fog állani.

A debreczeni korecsolya Egylet vasut melletti jégpálya helyiségét f. hó 20-án az az Vasárnap d. u. 3 órakor a katonai zenekar közreműködésével megnyitja. Belépti díj 30 kr, Gyermekjegy 10 kr. Tagsági jegy egész időnyire 3 forinttal a külső pénztárnál váltható. A csarnok helyiség célszerűen átalakított, a jégkéreg szakértőleg megvizsgáltatván közbiztonság tekintetében kifogástalannak találtatott. A kivétel országút kijavíttatván használatra kényelmesebbé tette. Debreczen 1885. Decz. 18. Ar. ndezőség.

A korecsolya-tér. A jégpályát városunk szép hőlyvei és a sportkedvelő fiatalok igen nagy számmal látogatják. A gyakorlottabb korecsolyázók nagy élvezettel hajlonganak és siklanak végig a síma jégpályán. Akadnak aztán olyanok is, kiket először visznek a jégre. Habár a piczi láb léptei még nem elég biztosak és az eséstől félelem egy-egy megköszöntött és lesikolyban ad kifejezést, az arczon mutatkozó údepir az egyes sikerült lépések után elárult diadalmi mosoly sejteti engedik a sport iránti nemes szenvedélyt. Vasárnap valószínűleg a katonai zenekar is játszólag fog a jégpálya csarnokában.

Közönet Cziffer Nándor ur a debreczeni közönet részér 1 ft 60 krt adományozván, midőn ezt, ezen sorok által nyilvánosan nyugtázom, fogadják szíves adományát, az egyet nevében nyilvánított köszönetemet. Márton László négyletű pénztárnok.

Biharmegye közgyűlése Biharmegye törv. hatósági bizottsága szerdán és csütörtökön rendes gyűlést tartott, mely igen népes volt, miután több választás volt a napirendre kijelölve. A választás eredménye következő volt: a főszármegyő állásra kijelöltek: Baranyi Adolf és Miskolczy Árpád megválasztatott közfelkialtással Miskolczy Árpád. A tisztviselői állásra kijelöltek dr. Szász Iván és dr. Walner Ödön tiszteletbeli alügyészes, megválasztatott 95 szavazattal dr. Walner Ödön, dr. Szász Iván 40 szavazattal elenében. A közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag helyett titkos szavazással Zeley Janos, Markovics Károly, Szász Agoston, Belesiu Jerotus és Balaházy Bertalan lettek beavasztva. Közfelkialtással beavasztattak továbbá a kijelölő bizottságra; Zilahy Lajos, Szunyogh Albert és Szabó József elnök főispán 4 tal kinevezettek: Pável Mihály püspök, br. Gerlicy Félix és Zsigó Endre; továbbá az igazoló választmányba; Szász Agoston, Tóth Dező, Dobozy Menyhért Komlóssy Antal és Galibory Samuel kinevezettek enöktől br. Gerlicy Felix, Ech rolles Károly Csifra Gerő és Belesiu Jerotus A Főispán ez alkalommal kinevezte: Baranyi Adolf és Nadányi Mihály szan- evöket tiszteletbeli főszármegyők; Szunyogh Pétert t. főjegyzővé dr. Beöthy Lászlót t. aljegyzővé; Szölössy Ferenczet, Miskolcz Ferenczet és Nagy Marton szbírói segédek t. t. szolgabírókka. és Kondr László ügyvédet t. alügyészségé.

Szatarmegye közönsége. — mint onnan írják — e hó 12-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a közmunkahataléki behajtására záros határidőt tűzött ki s három ezer forintot a nagykaroly-zilahy vasut al-

lított törzsrészevényeinek törlesztésére rendet fordítani. A Széchenyi-társulat kérelmére megszavazott köznevelődési pótadó kezeléséről szóló szabályrendeletet, a hazafias társulat iránt való elismerésképp, azt a változást tette hogy a társulat javaslatára megszavazandó segélyek és jutalmak szétosztás végett a társulatnak fogja átadni. A gyűlés napján az alispánnal kedélyes ebéd volt. Este pedig a műkedvelők Ujfalussy-Uray Leona bárónő, a szatarmegyei női pár egyesület elnökének igazgatása mellett kitünően sikerült színelőadás volt. Sand George Villemar marquis-ját adták elő. Az előadás gyakorlott színészeknek is becsületet vált volna. Közreműködtek; Senly-Móricz Ilka, Domahidy Ida Bzibur Lászlóné és Grünhut Emma urnök. Az előadás után, melynek bevétel a 200 forint meghaladta, kedélyes vacsora volt. Derék műkedvelőink még e hóban „Szövetségesek”-et fogják előadni, sőt januárba még két előadás van tervezve.

Egy tanuló felvétetik a Kerekes Albert csapóutczai asztalos iüzletében.

Színházi műsor Vasárnap: „A fekete gyémántok” regényes dráma adaták Jókai Mórtól, a mely már egy hó óta nem adták; a darab érdekes tartalma és díszes kiállása megérdemli hogy a közönségnek az a része is élvezze ezen előadást, a mely csak vasárnap lehet színházba. Hét főn ismételtetik a nagy tetszést nyert „Czigányprincez” új érdekes bohóság előadása. — Kedden itt először „A sötét pont” Csiky Gergely legújabb tarsadalmi színműve, — melyről egyelőre elég annyit jelezünk, — hogy Csiky minden eddig előadott darabjainál legértékesebbnek ismertettet el a fővárosi kritika által. — Szerdán a Lützenmayer nővérek jüta om játéka lesz, mely alkalmával három kis darab és tánc egyveleg adatik elő. — A karácsonyi ünnepekre ismét újdonságra készül a társulat.

Katonai felül vizsgáló bizottság Debreczenben. A m. k. honv. miniszter Debreczenben katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottságot szervezett, mely 1886-ban következő napokon fog összegyűlni: január 5-ik napján, február 4-ik napján, márczius 2-ik napján április 9. és 10-ik napján, május 3. és 4. napján, június 4. és 5. napján, július 2-ik napján, augusztus 3-ik napján, szeptember 2-ik napján, október 8-ik és 9-ik ugyszintén 22-ik és 23-ik napján, november 3-ik és 4-ik napján s deczember 2-ik napján. A bizottság polgári elnöke gr. Dégenfeld József Hajdúmegye és Debreczen sz. kr. városi főispánja.

Az erdei kaszálók. Az erdősegen lévő kaszálók ügyében ma tartott értekezlet alkalmából érdekesnek tartjuk az król egyet mast elmondani. Debreczen város erdősegei összesen 45 ezer kat. holdat tesznek, s ezek a következők a., a belsősegen: Nagy Erdő, Monostor, Apafája, Pacz, Fancsika, Haláp, Bánk, N. Csere; és Ohat b., a külsősegen: Savosgut és a két Gut. Ezek a régibb számadokban nagyrészen külső falvak voltak, de a török pusztítások alatt pusztultak s Debreczen város tulajdonába mentek át. A múlt század végén következő erdősegekben: Monostor (851 k. h.) N. Csere (7034 k. h.) Pacz (2213 k. h.) Fancsika (3507 k. h.) Haláp (11224 k. h.) Bánk (7379 k. h.) és Gut (8927 k. h.) a tisztás helyek legnagyobb része városi polgárok közt kiosztatott kaszálók és től legelő használatra. A város ezen kaszálókát (egy-egy u. n. boglyás kaszálókát (egy-egy u. n. boglyás kaszálót 40 rhenus frírt) 32 évre zálogba adta a polgároknak. 1855-ben újabb egyezés jött létre de teljes tulajdonjoggal a

Az irodalomban egész másképp áll a dollog. Az író nem igen törődik az alakkal, s a tetteiből, szellemből domborítja ki az eszmét.

S o y hatalmas eszme, melyet az ördög alakja kifejez, foglalkoztatja is a világirodalom legkitünőbb írói.

Ez eszmét következő szavakba foglalhatjuk: Az ember fenségtermészetű, léve mindig isten felé fordul, erendendő bünei örökös gyarlóságai; mindig lefele vonják, keresztény felfogás szerint a pokolba. Ezen hullámzó állapotot isten és ördög közt vagy általánosabban mondva a küzdelmet — szellemi és anyagi közt, a két keresztényalak isten és ördög felvételével, vagy anélkül, festik a következő munkák: Milton: Elveszett Paradicsoma; Göthe Faustja, Madách Ember tragoediája, Byron néhány alakja, mint Cain, Manfréd, Prometheus, Quinet, Anazehsa, Flaubert Szent Antal története. Schack Fridrik: Keleti éjelei, s Hugó Viktor: Századok legendái, s felemlítjük, Dante Poklát is.

Hogy e remek művek közt jobban eligazodhassunk, osztályozzuk őket.

Bátran felfozthatjuk epikai és drámai munkákra. Az epikai munkák közül Milton Elvesztett Paradicsoma és Dante Pokla vallási alapon nyugszanak. Az ördög homályos sötét alak, s nevezetes, hogy e két munkának bizonyos politikai háttere van. Milton Sátánját az ur elleni lázadásra s szabadság eszméje kelti. Nem akar fűggni többé senkitől, nem még az urtól sem.

(vége köv.)

polgárok nem kaphatták meg kaszálókát; mert az azokon nőtt fa a város tulajdonát képezte azután is még most is úgy van ez. A 443 boglyás kaszálók, melyek 17661 holdat tesznek összesen 783 magán birtokos kezében van. Ezen birtokok száma következő: Monostoron: 14, N. Csere 173, Paczon 13, Fancsikán 97, Halápon 222, Bánkon 178, Guton 76.

Közönet nyilvánítás Mirdazon testületek, és egyesek, kik a végtisztességnél jelenlétek által, valamint azok, kik személyes megjel-nésükkel adtak kifejezést boldogult atyánk iránti tiszteletüknek és igyekeztek potolhatlan vesztésüknök felett vigaszt nyújtani, fogadják ez után melyen átértett hálaunk és köszönetünk nyilvánítását. Néhai Klein Ignác családja.

Erzsébet főhercegnő karácsony-fája. A trónörökös párpár leánykájának, Erzsébet főhercegnőnek, karácsonyfája a legkülönbébb ajándékokkal lesz megterhelve; és a meglepetések között, amelyeket a kis főhercegnőnek készítenek, egyik legérdekesebb lesz az a tánczterem, melyben egy csinosan felöltöztetett bábu ül, egy zongora előtt melynek gépezete kringót, francia négyest a tipegőt játszik míg a tánczteremben nyolcz pár táncos áll s csak a zene ütme szerint kringót vagy tipegőt lejtnek vagy francia négyest tánczolnak. A tánczoló bábuk közül két férfi katonagyöruhában, a többi frakkban van, míg a tánczosok csinos tolietben vannak. A teremben a falak mentén dívánok s székek állnak, melyekről nők s férfiak nézik a tánczolókat. Az egész tánczterem gépezet egy becsi mechanicus készítette s a munka befejezése két esztendővt ígénybe.

Lesseps a következő távírtörténetet írta Pulszky Károlyhoz: „Szíveskedjék magyarországi jó barátainknak Gizella leányom születését tudtal adni.” Lesseps tudvalevőleg budapesti tartózkodása alatt megigérté, hogy ha fia születik, azt az első magyar királyról Istvánnak, ha pedig leánya, azt első királynénkról Gizellának fogja kereszteltetni.

Szerencsés ország. A lichtensteini hercegség hivatalos lapja most közli az 1886-évi költségvetési törvényt, melyben — természetesen az „országgyűlés” hozzájárulásával — az 1886. évi kiadás 69,394 frt 90 kraj van megállapítva. Ennek fedezetéül 69,845 frt bevétel irányoztatik elő, így tehát 450 frt 10 kraj öröndetés felesleg mutatkozik. A szükséglet a következő tételekből alakul: Igazságszolgáltatás 18,302 frt, mezőgazdasági czélokra 26,040 frt, tanügyi czélokra 10,252 frt, képviseiok napi díjaira 500 frt. (Halálban ois-ó parlament) A bevétel főtételét 44,562 frttal a vámos képezik; adót a boldog Lichtensteiniak összesen csak 11800 frtot fizetnek. Póthitelről vagy hadiköistégekről ezen adott országban szó sincs.

Értelt paritvázás. A száraz ágon gubbaszkodó verebek és az utszélén elszórt magot szedegető pac-sirták legnagyobb öröme a paritvázást Budapestten rendőrileg tiltották. A fővárosi rendéség aligha ez árpatlan madárkák megóvása céljából tiltotta, de a gyermek passziót. A pajkos gyerekek ugyanis tiz ablakot lüvöldöznek keresztülműni puskájukkal, míg egy gyámoltalansámadarat elejtenek. Nagyon heiyes volna ha nálunk is el tiltanák e rossz szokást, ezáltal a járó kelők szeméi sem volnának a káros veszélyének kitéve.

Czelszerű karácsoni és újévi ajándékok vannak Mendelovits Lajos helybeli kereskedésében u. m. gyermekjátékok, karácsonfa díszítmenyek, emlék könyvek, albumok, névjegyek és újévi üdvözlőjegyek, szivar és pénzárcaák, zipkáék, pipák, és pipaszarak, szivarkapapír és hüvelyek, revolver és vadászati szerek, játékkártyák; továbbá 20 kros kisedővő és 2 frtos jótékonyezélu sorsjegyek előbbi 5000 frt, utóbbi 60000 frt. főnyereménnyel. — Ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe.

A tél a mily szokatlan szigorral lépet fel, ép oly hirtelen látszik megyuhilni. Tegnap a higanyszlop még 9—10 fokot mutatott a zérus alatt, ma n-pközben csak nem ugyanannyit mutatott a zérus fölött. A három napon át esett hó gyors olvadásnak indult és bokáir örö sarat kell dagasztani az utcazi járdákon. Ha az időjárás így marad, a karácsony sokat vesztit költőiségéből, mert csak csillogó hóval és zuzmarával képzelhető szép karácsony. A dunai jeg is megkorltdt és miután az olvadás Bécsben már tegnap beállott, a dunagőzhajózási társulat tudtja, hogy az ideglens-n megszakított. Áruszállítást ismét folytatja, azonban újabb árukat nem vesz fel, ha nem a raktári készleteket fogja rendeltetési helyükre juttatni.

Legújabb.

(A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.) ZÁGRÁB. decz. 19. A Starceviacs pörben az itéletet tegnap délután kihirdették. Starceviacs Dávid, és Grzaniacs nyilvános erőszakoskodásban vétkeksek nek kimondattak és három havi börtönre ítéltettek. Starceviacs ezenfelül a tudori rangjától, az ügyvédség gyakorlásától megfosztatik. Runicics fölmentetett. El-

ítéltek és a királyi ügyész s minisgri panaszt jelentettek be. Az ité ethirdetés alatt Leskovác pék a hallgatóság köréből átugrott a korlátón, és a törvényszéket sértegette, a miért azonnal elfogatott, és négy havi súlyos börtönre ítéltetett.

Színház

(V. Gy.) Tegnap este került színre színházunkban Szigeti József legújabb bohózata „A cigányprincez.” Hogy mennyire szereti a közönség Szigeti bácsi bohózatait megmutatta az a hatás, melylyel országszerte adták. „A csókonszerzet” völegény” t a „Nőemencez” pációt-t. — Különb-n ez természetes is, a kitünő szerző nem csak a színpad titkait ismeri jól, hanem a közönséget is volt alkalma nagyon jól megismerni — s ő az alkalmat fel is használta. Ismeri annak minden erényét, gyöngyét — s mindakettőt előnyére tudja fordítani.

A „Czigányprincez”-ben még talán ebbeli ismereteit legjobban érvényesítette legalább arra mutat az óriási hatás melylyel adták a mi színpadunkon tegnap.

A közönség a színházat minden zugában megtöltötte s oly jól mutatott mint már rég — nem. A színház csakugy harsogott a fel-felhangzó kacagától. Különb-n „Czigányprincez” hatása nem csupán technikai bravour, a színpad s a közönség kitünő ismeretere van alapítva — hanem épp úgy mint többi darabjaiba a kitünő művész a saját pezsgő humorát viszi be, melynek a színpadon már anyiszor röttük le az elismerés tapsait. Ebben a darabban is benne van Szigeti bácsinak egész művészi egyénisége; Szikrázó elismésséggel — jóízű, kacagató humorával — kedélyes ötleteivel — szóval mindavval amit benne anyiszor csodáltunk, tapsoltunk s amiért megszerettük mindnyájan. Ez ebben a tekintetben darabjai érdemét nem is vonja kétségbe senki sem — hanem csak magasabb, művészi mértéket emlegetnek darabjai bírálásánál melyet szerintök bohózatai nem ütnek meg. Szerintünk sem. Eivel a darabjaival azonban nem is az a célja Szigetinek, hogy magasabb művészi mértéket megütő bohózatokat adjon (Tudja ő nagyon jól hogy mi az a mérték és ha akarja könnyen megüti — ott vannak örökbecsű darabjai: „Rang és Mód”, „Jó falusiak”, „A becsü etsző” — ezt az akadémia is tudta jól mikor díszes tagjai sorába választotta) hanem az, hogy olyan darabokat írjon melyek mulattassák a közönséget s hogy ennek a célznak mennyire megfelelnek azt talán mondanunk sem kell.

A „Czigányprincez” meséjét tegnap számunkban már ismertettük, most már csak az előadásról kell szólnunk. A szerepek jól voltak kiosztva, s a szereplők háládatos szerepeiknek minden előnyét érvényesítették. A csoportozatok ügyesen voltak rendezve, s egyáltalában a darab folyékony s gyors menetéért az érdem Somogyi rendezőt illeti meg. Bár egy hibára őt is figyelmeztetnünk kell; tudniük több fogyeimet gyakoroljon, mert a csoportozatokban néhány kardalos vagy statizta (nem tudják mik voltak oly éktelen ordítást csapott, mely igazán séthette a jóízű közönséget.

A czimszerep Örléy Flóra kisasszony kezében volt, játszásában mondhatnók önmagát multa fölül. Az a kedves pajzanság, mely Rózsa szerepének alapvonása, különben is nagyon talál a kisasszony egyéniségéhez — s talán éppen azért sorozhatja ezt a szerepet bravour szerepei közé. De nem csak chices amellett elégans játéka hódított — hanem megnyerő, végtelen kedves megjelenése is. Rég láttuk oly szépnék mint tegnap volt abban a testhez álló magyar ruhában — s igazán kedves költői kép volt mikor látó áton jött be, delezeg férfias magatartását gyöngéd ijedt arczvonásaival ellensúlyozva. Kedves szép melódiaju dalait sokszor megtapsolták. Kitünő szerepeket kaptak a tegnapi bohózatban Bokodi (Kapnis basa) Gyöngyösi (Zsiga princez) Boross (Csor-Ferke) akik jó szerepeiknek minden előnyeit kizsákmányolták s pompás cabinetalokokat producáltak. Bokodi s Gyöngyösi coupletét nem győzték ismételni, különben a szokott esetlen couplet szövegek helyett tegnap (nem tudjuk saját érdemük-e?) elég mulatságosakat hallottunk.

A kaszáló birtokosok értekezlete.

Debreczen 1885. decz. 19.

Debreczen város polgárainak, egy része, azok, kik az erdősegek n kaszálóval bírnak, ma d. e. népes és igen zajos értekezletre gyűttek össze, hogy megbizattakot válasszauak az erdei kaszálók iránt már 30-év óta folyó vitás ügynek a városi közgyules által kiküldött tanácsossal leendő barátságos elintézésére. A nagy tanácsoterm alig tudta befogadni az érdekelte feleket, kik között, számos polgárnót (bizonyára kaszáló birtokos özvegy asszonyok) lehetett látni. A meg-

as
ó kö-
L,
atlasz
esteli

ST

ban.

at.

gasabb

Fiai.

Karácsonyi és újévi ajándékul

hangszeit
je és tu-
zeneda
ívül aján-

TAT

et.

se 74.

átte-
yszerü
lfgya
red is,
esekét
meg-
egren-

jelentek számát mintegy 600-ra lehet tenni. Az elnöki szeket Degenfeld József gr. főispán foglalta el s a jegyzői tisztet Zöld Mihály városi aljegyző töltötte be. Elnök megnyitván az értekezletet, elmondja, hogy egy 1882-ben tartott városi közgyűlés az erdei kaszálók ügyében hozott 1885-dik évi ideiglenes szerződés passusa alapján azon határozatot hozta hogy a kaszálók a város által utólagosan megállapított módokat mellet fognak rövid idő múlva az illető polgárok végleges tulajdonába bocsátatni. E határozat ellen több birtokos a belügyminiszterhez kérvényt nyújtott be; ki aztán az 1871. évi XVIII t. cz. 107 §-a értelmében az ő (a főispán) elnökle alatt barátságos egyezség létre hozását ajánlotta a feleknek. De ő szerinte sokkal inkább szükségessé teszi a barátságos kiegyezést mindkét fél jól felfogott érdeke. A jelenlegi állapot mindkettőre káros; a polgároknak nem enged meg, hogy tulajdonukat szabadon használhassák, a városnak pedig a rendszeres erdőkezelést lehetetlené teszi. Ő reményli az egyezség mindkét félre nézve előnyös létre hozását. Ezuttal azonban észszerűtlen volna a tárgy felett érdemleges diskussziókba bocsátkozni; s az értekezlet nem is a végből lett össze hívta, hanem hogy az egyezkedés folytatására megbízottak választassanak. Mint hogy pedig minél többen szólhatnak ily bonyolult kérdéshez, a megoldás anélkül nehezebb; azért a megbízottak számát nyolcezerben alapítani meg teljesen elegendőnek tartja. (Egy hang a karzatról: Egy erdőterület részéről is kevés 8 ember!) annyi is inkább mert ugys minpen egyes birtokosoknak meg a joga elfogadni az egyezséget vagy visszavetni. A tagok megválasztása, módjával a titkos szavazatot ajánlja.

Magyar Gábor: Minden pusztára szerül 6-6 embert ajánl megválasztatni, ez oly nagy horderejű kérdés tisztázására, melyen még Debreczen városában elő nem fordult. Ők, a N. Csere birtokosai, tegnap előtt már tartottak egy előleges értekezletet, melyen megbízottaik neveiben megállapodtak. Szentesi István: Egy embert úgy lehet vágni egy szóval, hogy örökre meghal bele. (Több felől: Igaz) Ők az egyszerű emberek nem bírnak ekeszülő tehetséggel. Több ember, többet tud. Ő is a bat-hat szám mellett van.

Buday József: Ha olyan embereket választanak meg, kiknek a fejében kevés van: akkor mindegy akár egyet, akár hatot választanak meg. Ő minden pusztára szerül 2-2 megbízott választását ajánlja, kiknek megállapodását küldöik aztán vagy elfogadják, vagy nem, a hogy nekik tetszik. (Zajos helyeslés.)

Ókrös János: Azt kívánja, hogy minden pusztára rész külön-külön válasszon néhány nap alatt 6 vagy 7-7 embert s ezek küldjenek ki aztán megbízattal a magok kebeléből az egyezkedésre 2-2 tagot. Ő a kérdés megoldását nem tartja oly nehéznek. Csak a tanács és házbirtokosok adják meg a kaszáló tulajdonosnak, a mi őt megilleti és a kaszáló tulajdonos is amazoknak, a mi az övéké. (Helyes.)

Főispán: Ha itt a 2-2 ember megválasztatik, ezek 7-8 alatt választókkal értekezhetnek az egyezség pontjaira nézve. Sebes György. Ő már ezen értekezleten óhajtaná, ha az egyezség főbb pontjai megállapíthatnának.

Keszei János: Buday József indítványát pártolja. Most a kaszáló birtokosok

azt sem tudják, hogy mik a tanács és házbirtokosok kívánásai. (Igaz!) de majd az a 2-2 kiküldött ezeket tudomásra hozhatja.

Vásári István: Három-három kiküldött választását javasolja.

Főispán. Mintán a többség a többes számhoz ragaszkodik, beleegyeznek hogy 3-3 ember küldessék ki.

Kovács Timár mester: Szinte megelégszek 3-mal. Le ezek megválasztását a birtokosok névsorának a pusztá felügyelőknél leendő kiadása után, máskorra kérné halasztatni.

Kövesdi János. Az egyes területek kaszáló birtokosai számához kérti a küldöttek számát arányítani, de úgy hogy összesen 21-nél több ne választaték meg.

Jámbor Ferencz. A választást azonnal megejtendők kéri.

Dr. Fáy Márk. Hogy a szavazatok nagyon szét ne forgcsolódjanak, eleve bizonyos neveket kellene megállapodni.

Móricz András, ifj. Öry Mihály, ki a banki birtokosoknak a választásra más határidőt kíván kitűzteni, már alig tudtak a nagy zajtól szóhoz jutni. Az elnöki csemetyű alig tudott esendit észközölni. Végre Degenfeld József gr. főispán ur, kimondja a vég megállapodást, hogy t. i. minden erdőterület részéről 3-3 megbízott választassék titkos szavazattal utján.

A szavazat szedő küldötteket következőleg alakija meg:

Bank részére: Körner Adolf, Várady István és Trocsányi Ferencz. Halap részére: Dr. Fáy Márk Ménécs András, Polgári András, N. Csere: Csáky Gergely, Jóna Dániel, Kertész Mihály, Pacz: Sebes György Gerébi Fülöp, Lukács Géza. Külső Gut: Erdei Pál, Mezei Ferencz, Fehér Sándor; Monostor: Zöld János és Jobbágy János, Fancsika Szabó Sámuel, Tóth János, Dávidházy Imre.

A szavazás eredménye következő lett. Megválasztattak:

Nagy Csere részéről: Jámbor Ferencz, Magyar Gábor és Keszei József; a banki részéről: Vásári István, Kovacs Lajos, és Ori Mihály. Monostor: Zöld János, Jobbágy János, Bakóci István, Fancsika: Ötvös János, Varjas András, Keszei János, Pacz: Keszei János, Lukács Géza, Makai Mihály, Halap: Ókrös János, Szatmári Gábor Ménécs András, Gut: Kulcsár József, Erdei Pál, Jeney József. Ezen urakat főispán ur ő Méltósága 7-10 nap múlva össze fogja hívni az egyezkedés megkezdésére.

Ezzel az értekezlet az elnök meleg életetése közt feloszlott.

Schaumann Gyula gyomorsója minden nap újabb fényes eredményeket mutat fel, úgy hogy joggal annak kereslete mind inkább fokozódik. Sajnos, hogy családok a gyomorsó kifejezést használják, és az alatt rossz szereket árusítanak, melyek nem is gyógyhatásuk és valódnak kirnevét is esonkítják. Figyelmeztjük olvasóinkat, hogy a valódi gyomorsó egyedül csak Schaumann Gyula gyógyszerész által készítettik.

Gazdáknak. Egy állam gazdálkosában a jólétnek mindig megvan a maga alapja és minden előhaladás ezen téren mintegy ált. előny üdvözöltetik. Az állattenyésztés egera a gazdálkodásnak, mely már régóta nem istápoltatik, csakis utóbbi években talált érvelőbb figyelmet a gazdasági kiállítások tanítanak hogy ebben nevezhető teljesítettik.

A háziállatok szaporodásához az alap feltételek a kellő egészségi állapot, is azt fenntartani tehát a gazdának főkötelessége. A szükségesséket ehhez megtaláljuk Kwizda Ferencz Sán. cs. k. udvari szállító évek során kipróbált hírneves állatgyógyászereiben. Minden mintaszerű gazdasági intézet, istállók, privátménesek, birtokfelügyelőségek egyhangulag legjobbnak tartják a Kwizda féle állatgyógyászereket, mely a londoni, párisi, hamburgi müncheni és bécsi kiállításokon éremmel is ki lett tüntetve és melyet ő felsége az angol királynő, ő felsége a porosz király s ő fens. Hohenlohe-Lanenburg hg. istállóiban is használnak; az istálló igazgatók nagyon kitünő előismeréssel adóznak és az mérvadó előismerés, mely gyakorlati tapasztalat után adott, és melynek értéke nem félreözmerhető tény. Az árúhelyekre vonatkozólag lapunk mai számában fogalt állatgyógyászerek hirdetemnyre utalunk.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, Vasárnap, december 20-án adatik:

A fekete gyémántok

Regényes dráma 5 felvonásban.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: **VERTESI ARNOLD.**

Főmunkatárs: **KARCZAG VILMOS.**

LILIONESSE

ismert kitünő szépiőszer, mindenféle börtisztatálanság eltávolítására. Valódi minőségben kapható: **Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL** csepléd-utcai gyógyszerertárban DEBRECZENBEN.

PROCUERIE

Az egyedüli s teljesen csatlakoztatlan szer még akkor is hat minden egyebb a hajk hullása ellen sikertelen mint az én amerikai eredeti Bay-Rumom. A haj kihullása 8 nap alatt megszűnik végképén s annak sűrű utánövése háromszor ZUM HALLWAND. annyi időre biztosítottik. Fejkorpa s egyéb tisztatálanságok egy éj alatt eltűnnek. Barmely pipere asztalon nélkülözhetlen fejmosóvíz. Ár: 1 frt 40 kr. Főraktár: Wessely J. okl. gyógyszer. Bécs, Augustinertrasse 7. Palaczkok teljes ezimem nélkül - hamisítványok. Naponkint postai szállítás. Raktár: Dr. Rothschnek V. Emil debreczeni, s minden jelentékenyebb gyógyszerertárban.

Arverési hirdetemnyi kivonat.

A P.-ladányi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Madár Lajos és Altman Ignác végrehajtatonak Varga Lajos és neje Pap Zsófia végrehajtást szenvedők elleni 1210 95 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében p.-ladányi kir. járásbíróság területén lévő és Nádudvar községben és határában fekvő anádudvari 310 sz. tjkvben A I. 1. 2. sz. a. ingatlanok, és ezek tartozkaiból fele részben végrehajtást szevedőket illető rész ugy a + 1 r. szám alatinak őket illető fele része továbbá a nádudvar, 1210 és 1739 sz. tjkvben A + 1 r. sz. alatt felvett fekvőségekre az árverést 1238 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886 évi febr. hó 15-ik napján délelőt 9 órakor a Nádudvar város közházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron föl is e'adani fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, — vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladányban, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnak 1885 évi Nov. hó 18-án.

Simonffy Antal
kir. jásbíró.

BOROK
az országos knállitáson nagy éremmel kitüntetve.

Katz Lajos Érmelléki bor nagykereskedésében a legjobb minőségű tisztán kezelt érmelléki borok következő árakban adatnak

literenkint

1 liter	1884	—	—	—	Ermelléki	—	—	—	kr.	100 liter.	
	1883	—	—	—	Ermelléki	—	—	asztali	20	—	12 frt.
	1883	—	—	—	Ermelléki	—	—	asztali	24	—	20 "
	1880	—	—	—	Diószegi	—	—	bakar	30	—	25 "
	1885	—	—	—	Ermelléki	—	—	Pecsenyo	50	—	40 "
	1883	—	—	—	Gyöngyösi	—	—	vörös bor	40	—	30 "

Üveges fehér borok:

Nagy üveg	1880	—	—	—	Diószegi	—	—	bakar	—	—	50	—	45 "
	1874	—	—	—	Diószegi	—	—	bakar	—	—	60	—	50 "
	1866	—	—	—	Diószegi	—	—	bakar	—	—	70	—	60 "
	1880	—	—	—	Tokai	—	—	Szomorodni	—	—	80	—	80 "

Vörös ó csemege borok nagy üveg kis üveg

Budai Sashegyi	—	—	—	—	70	—	—	—	—	—	35
Egri	—	—	—	—	70	—	—	—	—	—	35
Szegszárdi	—	—	—	—	80	—	—	—	—	—	40
Rácz ürmös	—	—	—	—	80	—	—	—	—	—	40
1868 Budai chateau	—	—	—	—	1.20	—	—	—	—	—	—
Ménesi	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	30

Aszu borok.

1 nagy üveg II. Puttonos	—	—	—	—	1.50	—	—	—	—	—	75
III. Puttonos	—	—	—	—	2.	—	—	—	—	—	—
Rustti asszu bor	—	—	—	—	1.20	—	—	—	—	—	60

Vinador féle Spanyol borok nagy raktára Debreczen és vidékének, Malaga, orvosi Malasct. Sherry, Madeira, Xeres, Fehér Malaga sect, Karte Blanche, nagy és kis üvegekben. Magyar és francia pezsek nagy választékban és több itt fel nem sorolt bel és külföldi borekat jutányos árban és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl

Katz Lajos.
borkereskedő, főtér 1899. sz. a.
Arjegyzékek kinvánatra bérmentve.
Nagy üvegek 10, kis üvegek 5 krért vétetnek vissza.

HAZAI IPAR

Hazai játék raktár.

A helybeli és vidéki n. é. közönségnek van szerecsém becses tudomására hozni, hogy a Bámf-Hunyadi m. kir. gyermekjáték készítő tanműhely egyedüli raktárát, Debreczen és vidékére, úgy nagyban mint kicsinybeni eladásra megnyervén; az árak felette díszes és olesó kiállításánál fogva, minden eddig külföldön előállítottakat tulszányal.

A közlegő Karcason és újév alkalmából leginkább figyelembe ajánlom a következőket: u. m.

Egy dohoz porcellán edény	7	król kezdve
falovak	3	" "
különbő'e játék dobozban	5	" "
bábok	1	" "
képes könyvek	4	" "
kézi kosárkák	2	" "

és számos itt elő nem sorolható bámulatos olesó ajándék tárgyakat tisztelddtel

Baum Miksa.

HAZAI IPAR

VERSENY

a Ló-pokrócz szédelgésnek!

Egy 50 év óta fennálló es. kir. eng. takaró- és pokrócz-gyár

bennünket megbízott, hogy az ujonnan felmerült versenynek gáta vethessünk gyártmányait valósággal solid és jó árúknak

LÓ-POKRÓCZOT

mától fogva csak 1 trt 60 kr darabonkint nagy, vastag, széles elpusztíthatlan

ló-pokróczokat

elárusítani. Ezek pokróczok 190 cmtr kosszuak és 130 cmtr szélesek, szines csikokká ellátva és deszkányi vastagok; és valósággal elpusztíthatlanok.

Keszpénz, vagy utánvét melletti kúldetés. Naponta világszerte kúldetik és mindenütt a legelőkebb pártfogásban részesül, mivel ágy-takaróknak is használhatók.

Exportwaarenhaus zur „Austria“
Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31, im e genen Hause.
Kéretük a czimre ügyelni!

Legszébb karácsonyi ajándék!

a tisztelt hölgyek részére!

Egy igen kedvező alkalom által egy nagy bécsi posztó-gyár teljes raktárát a gyártási áron alól megvettém, és így, míg a készlet tart. 10,000 drb remek szép, elegáns, utolsó divatu

Téli-nagy-kendők

- következő, bihetetlen olcsó árban adok el:
1. Közép nagyságu kendőket drbja 1 frt 20 kr-ért.
  2. Első minőségű nagy kendőket, drbja 1 frt 80 kr-ért.
  3. Legfinomabb minőségű, legnagyobbak, drbja 2 frt 50 kr-ért.
- A legszebb színekben, és legpompásabb színezéssel, mint: bordeaux, gránát, geodarme, fehér szürke, drapp, kockás, türk, vörös, barna, fekete, kék, söt. sat. 60 legfinomabb laconna

Ezen utol-e divatu nő kendők a legszebb, lelegegységű vi selet hölgyek részére a házban, az utcán, a sétán, színház és esteleken, azo felül igen melegek is.

Ne késsen-k tehát a hölgyek és rendeljenek azonnal egy ily finom szép nagy kendőt. Az ára mindegyiknek oly csekély, hogy még a munka-díjat sem fedi; a készlet pedig ennél a körülménynél fogva gyorsan elfogy. Nem tetsző kendőket szívesen bocsérolunk. Utánvét vagy készpénz fizetés mellett lehet rendelni.

E minőségben egyedül

Bécsi Nagykendő-export üzletében
rendelhetők meg. Bécs III. Matthäusgasse Nr. 5 E.

Hovorka Máttyás

kereskedelmi műkertész, tóczóskert
Debreczenben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására juttatni, hogy üzletemet kitűnő minőségű virágokkal szabad és dísz növényekkel berendeztem, szinte tavaszi vetemény magvakkal a legkitűnőbb és kipróbált fajokkal szolgálhatok.

Ezenkívül felvállalok mindenféle díszítés, virágasztal berendezéseket egész tére vagy havonta, kert tervek elkészítését, alakítását, és teljes berendezést, fűntartását egész éven vagy nyáron által.

Menyegző és kéri, továbbá az utáni finom eszekrok, színházl és temetkezési koszorú elkészítését ezentúl főleg az új nagy választékú nemesített legkitűnőbb fajú rózsákat egész télen át nyíló virágokból mint: Hyacinthus, Marerius, Ibolya, Gyögy virág, felér pímula, Camellia, Arallia, Rhododendron stb.

Miután még ez idő színt a körülmények miatt boltot nyitni nem tudok, a nagyérdemű közönséget felelek, hogy bocséss megrendeléseiket helybeii vagy vidékről Schwarz M. L. urhoz, (boltja Schaffer-féle házban, a Hungáriával szemben) Debreczenben irányozni méltóztassék. ahol mindig egy része mindenféle virágokból kirakva lesz.

A midőn a nagyérdemű közönséget előre is biztosítom, hogy csak szép és friss virágokkal a legújánosabb árban vagyok képes szolgálani — szíves párt fogását kérve maradtam
kiváló tisztelettel

Hovorka Máttyás.

Nagy feltűnést.

kelt minenütt a bécsi első szöveggyárnak az elsőrendű orvosi kitűnések előírásait szerint készített, sűrűn szövöt, legújabb divatu

egészségi-téli-kabátok.

Egészségi kabátaim a lehető legmelegebbek és a mellett legegészségesebb ruháknak számítanak.

1. A testet egyforma melegségen tartja.
2. Megóv hűléstől, mert a képződő izzadást a gyapjú felfogja.
3. Minden testhez, hozzásimul, és
4. Igen csekély, kényelmes és olcsó meri csak

1 frt 80 kr.

A kinek tehát egészsége drága, ne mulassza el, azonnal egy egészségi-téli-kabátot rendelni, mert jobb minden más téli öltözéknél valódi minőségben egyedül az

I. Bécsi bizomány és export-üzlet

Wien, III. Kolonitengasse No. 8.

Rendelményeknél elég, a nagy, közép vagy kicsi jelölés. — Utánvét mellett küldés.

A „Budapesti Hirlap” villámvonata.

A gépi technika minden munkaközlen óriási haladt. Vasmonstrumok végzik a nagy közönség tömeges fogyasztására szánt termékek előállítását a gyárakban. Megszólítjuk a szót, hogy „tömeges” a fogyasztás, mert csak ott van szükség ily technikai apparátusra, hol a piacra szánt cikket sok ezer ember várja. Ezzel megmondtuk azt is, hogy a „Budapesti Hirlap”-ra, mily nagy jelentőségű nap volt az, melyen a rotációs gép kénytelen átvenni a közönség kiszolgálását, mert a tömeges fogyasztásnak a nyomdaközönséges eszközeivel a lapkiadó vállalat nem bír eleget tenni többé.

A régi szerkezetű gépek munkaerejét ez a szerkezet tízszeresen fokozta. Egy óra alatt rendes tempóban képes a lapból 9000 példányt kinyomtatni, összehajtatni s az expedició ölébe hullatni, — fokozott tempóval a kinyomott példányok száma tizennyegyszerig fokozható egy óra alatt. E szerkezet segítségével a „Budapesti Hirlap” belépett az európai színvonalon álló sajtótermékek sorába.

s csak a mecénások fizettek. Áldozatkész lemondás, ideális rajongás kellett ahhoz, hogy valaki akkor a hirlapírói pályára lépjen. Az a sajtó csak szerény kereteket töltött ki a hatodik nagy hatalommal s e keretek közt a közszellemre hatni csak egyes lángelméknek adatott, milyen Kossuth, Kemény vagy Eötvös.

Hosszu nehéz küzdelem volt az, míg oda fejlődtek a viszonyok, hogy a hirlapíródalom valódi életpályát nyitott a tehetség előtt s a magyar publicistikából megélni lehetett.

A „Budapesti Hirlap” gyors fejlődése, hirtelen kiemelkedése a kezdet nehézségei közül első rangú publicistikai közlönynek szempontból is kiváló eseményt képvisel a magyar hirlapíródalom történetében.

S örömmel büszkén valljuk be, hogy e fényes diadalt a magyar sajtónak, közéletnek és művelődésnek tett szolgálatok ez érdemét kizárólag a mi közönségünknek köszönjük, mely rokonszenven fogadta első felépésünket, támogatott törekvéseinkben, szá-

máiban a hengerekre, s a készülék a lap mindkét hengerforgással s oly gyors tempóban lenyomatja, hogy — mint fenn már megemlített — a lapból egy óra leforgása alatt 9—14,000 példány teljesen elkészül. E gyorsaság pedig akként érhető el, hogy gépiünkkel nem emberi kezek illeszti, lap-példányunkat az üres papírlapokat a szerkezet szájához, hogy lassu ütemmozgás közepett egyenkint lenyomódják rájuk a szöveg.

A rotációs gépek az üres papír beillesztését s a kinyomott példányok eltávolítását elvégzik maguk. Így a Marinoni gép is. E czélból egy óriási papírgombolyag áll a gép szájába előtt, lapszélességű végtelen papírszalag ez, melyet a gép gyorsan legombolyít, felszöröpöl, s a lap formája szerint fedarabol, összehajtogat, végre óriási emeltyükkel kiszállít a szerkezetből s a gép másik oldalán rendkebe osztva lerak. A papírgombolyagból kikerül 10—15000 példányra való papírmennyiség, s ha a hengerlaku gombolyagot valaki kifejtene, a papírlapokból bizrast

Huszonhetedik évfolyam. Előfizetési felhívás a „BUDAPESTI BAZÁR” 1886. évi folyamára.

A „Budapesti Bazár” egy év lefolyása alatt 2000 illusztráció — képeken és ábrakon — mutatja be mind-n idényre a legújabb divatot, a fehérneműk legszebb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal kísérve. Minden száma mellett felváltva hozzászólásokkal nagy ívet hímrázzokkal, monogramokkal és papírból kivágott szabomintákkal. A „Budapesti Bazár” mindenszáma mellé egy művés-ileg rajzolt, színezett párizsi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazár” gazdag szépirodalmi részével, díszes kiállításával és hasznos mellékleteivel pár tanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár” szépirodalmi részét egy iv regénymelléklettel bővítettük meg, — melyből idővel esinos könyvtart gyűjthetnek az előfizetők.

A jövő évi regénymelléklet, a kedvet francia író Daudet Alfons

„VESTRES KISSASSZONY”

ezimű rendkívül érdekes regénye lesz.

A „Rózsaszinborítékot” annyira megkedvelt „Társalgó” esernököt — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőinknek engedjük át.

A „Budapesti Bazár” előfizetője, megrendelhet saját nevére monogrammot fehérneműk jelzésére.

A „Budapesti Bazár” a megrendelések rovataiban ismerteti a főváros legjelesebb és legújánosabb üzleteit.

Csakis a „Budapesti Bazár” részelteti vidéki t. előfizetőit azon kedvezményben, hogy elfogad bármily tárgyra megrendeléseket.

Előfizetési feltételek.

A „Budapesti Bazár”-ra a regénymelléklettel együtt:

Egész évre (januártól-december) végeig 10 frt
Fél évre (januártól-június végeig) 5 „
Negyed évre (januártól-március végeig) 2 „

Kedvezmény árban rendezhetik meg t. előfizetőink.

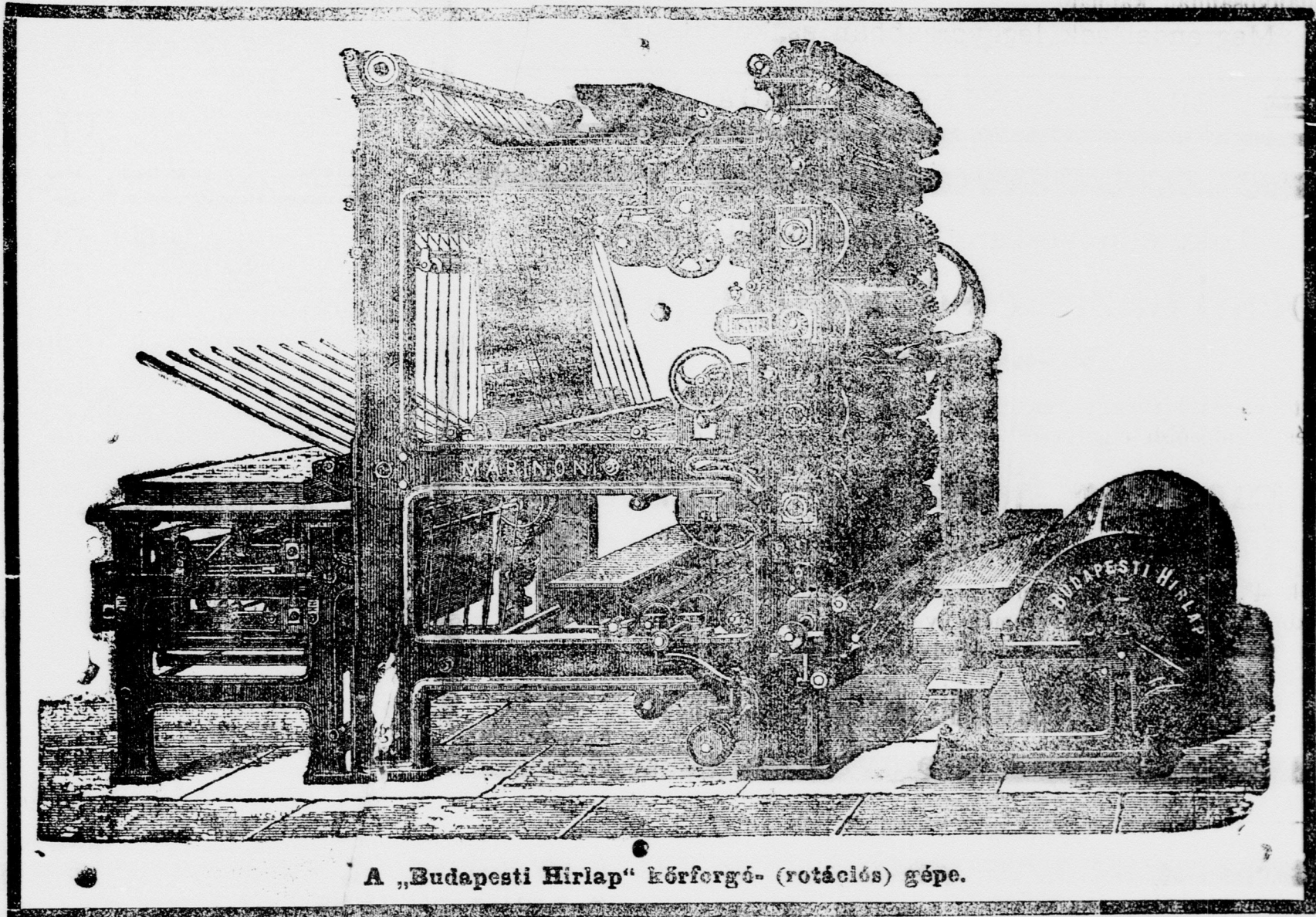
A „Kilencz milliomos ember” ezimű regényt; 80 kr. Bolti ára: 1 frt 20 kr.

A „Helén” ezimű regényt; 80 kr. — Bolti ára: 1 frt 20 kr.

A „Méregkeverőnő szerelme” ezimű regényt) 50 kr. Bolti ára: 80 kr.

Az előfizetési pénzek a Bédapesti „Bazár” kiadóhivatalához küldendők (koronaherezeg utca 17 szám.

Mutatónyiszámot küldünk szívesen.

A „Budapesti Hirlap” kőrforgó- (rotációs) gépe.

Magyarországon kevés lap jutott ennyire. Ily rövid idő alatt, mint a „Budapesti Hirlap” egy se. Szűk nyelvtérületünk, és a magyar sajtóviszonyok egyéb körülményei a legtöbb lapvállalatnak csak lassu fejlődését, vegetálását engedték meg.

A „Budapesti Hirlap” feonállás ötödik évében érte el ezt a rangfokot. Or év alatt küzdötte ki magának az ambícióját megillető helyet, a hivatásának megfelelő hatáskört a közönség szolgálatában.

Kiváló jelentősége van ez örvendetes ténynek általán magyar közimivel elődési szempontból is. Bizonyítja a magyar olvasó közönség számának gyors szaporodását, a nemzeti művelődés terjedését, s egy erős szellemi életlétesítést, mely a nemzeti ambíciók szolgálatában működő pártatlan, bátor és igazságos közlönyt keres magának.

Mily elhanyagolt, mily nehéz volt a hirlapírói pálya Magyarországon még husz év előtt is. Mig pár száz példányban keletkezett a vezérlapok, mert csak a pártolók által

vunkat közkérdések fölött szívesen halgatta, velünk aggodott és örült, velünk küzdött és lelkesedett. A közpálya ezernyi köteleke munket vele össze egy szellemi családba.

Szakértőkre a gép specialis érdekességgel bírhat, amennyiben Budapest-en eddig csupán németországi (augsburgi és berlini) rotációs gépek használtak, — e gép az első párisi szerkezet (Marinoni rendszere), mely Magyarországon alkalmaztatik.

Hetekig tartott míg a párisi gyárban hosszú utra elszállíthatóvá tették; további három hete von igénybe, míg négy gép z a „Budapesti Hirlap” nyomdájában telelta.

A szerkezet alapgondolata az, hogy nem a sok ezer daraból összeállított betűformát helyezik el benne, mely könnyen ki van téve a széthullás veszélyének s azért csak lassabb tempóban lehet vele dolgozni, — hanem a betűformának vékony ólomlemezre lenyomott mását, az úgynevezett stereotípiát feszítik rá a gép hengerére. E gépek a „Budapesti Hirlap”-nak mind a nyolcz oldalú egyszerre ráonható stereotíp for-

futószönyeget terítetne Budapest vaamennyi közutjára, lévén a gombolyag hossza 20 1/2 ki ometer.

A gép kezelése a lehető legegyszerűbb, s negyedrésznyi emberi munkacéró kell hozzá, a régi szerkezetű gépekhez képest.

Ezekben eloatuk vázlatos ismertetését a szerkezetnek, s előnyeinek. Fogaimat nyert az olvasó a mödről, melylyen a „Budapesti Hirlap” ot szolgálja.

Ahogy a világforgalom számára, távol, eső összekötetése érdekében mentül gyorsabb s közvetlenbe közlekedést teremt az emberi elemény, — ugy igyekszik fejlődni a szellemi forgalom közvetítője, a sajtó is. Ott a gőzmozdony munkaképességét annyira felfokozták már hogy a villámvonatok másfél nap alatt Európa keleti és nyugati határallomásait képesek érinteni. A sajtó lépést halad a gőzgépek fejlődésével: az új Marinoni gép.

a „Budapesti Hirlap” villámvonata!

TURAY FARKAS

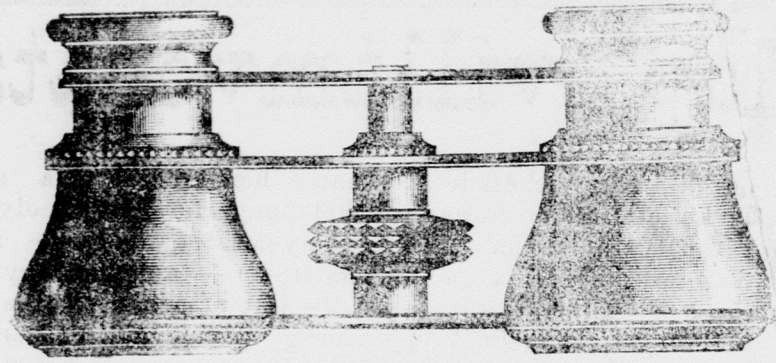
elsőrendű közvetítő és tudakozó intézetében Debreczenben.

Kis Hegyesen 6 nyilas tanya-föld kiadó.	A diószégi ut mellett 41 hold föld épületekkel együtt kiadó.	Több magányos udvarok uri lakkkal kiadók	Több vendéglő és kávéház helyiség kiadó vagy eladó.
Egy kis bolt helyiség egy szoba és konyhával együtt kiadó.	38 hold első osztályú föld kiadó.	Koszt és lakás közvetítetik	Meszéna utcán egy jókarban levő ház eladó, tartalmaz 9 szoba konyha kamara és kis kert.
A Bánkon 4 régi boglyás kaszáló épületekkel együtt kiadó.	Több bolti felszerelvény eladó.	Több kaszáló föld eladó vagy kiadó.	Mindenféle gazdasági hivatalnokok u. m. gazdatisztek, gépészek kertészek, kovácsok, s. a. t. megrendelhetők.
1 ház több lakosztályval, kovácsműhelyvel, 1 hold 1500 özl. ondódi földdel együtt olcsó áron eladó.	9 nyilas szántó föld tanyával együtt kiadó.	Kereskedő segédek, kertészek és gazdasági hivatalnokok elhelyeztetnek.	Uj földek-, fekete és homok-, épületekkel együtt eladók.
Téglás kert III. ik. járásban 1 hold 99 özl. luczernás eladó.	Több bolt-helyiség kiadó.	Egy cserépes ház igen tágas udvarral és mellék-épületekkel együtt, bámulatos olcsó áron kedvező feltételek mellett eladó.	Bánkon 5 régi boglyás kaszáló eladó.
Helybeli és vidéki bármiféle részvények vétetnek s eladatnak. — Megjegyzendő, hogy jelenleg is vannak eladók.	A főtéren 3 bolt-helyiség kiadó.		

Helybeli és vidéki bármiféle részvények vétetnek s eladatnak. — Megjegyzendő, hogy jelenleg is vannak eladók. Helybeli és vidéki bármiféle részvények vétetnek s eladatnak. — Megjegyzendő, hogy jelenleg is vannak eladók. Helybeli és vidéki bármiféle részvények vétetnek s eladatnak. — Megjegyzendő, hogy jelenleg is vannak eladók.

ÜNEPI AJÁNDÉKOK!

SZINHÁZI LÁTCSÖVEK!

Fischer Jakab

Debreczenben. — Ajánlja legkittünőbb minőségű színházi látcsöveket

színházi látcsövek

bőr, elefántcsont, gyöngyház és aluminium foglaltványban. 5 frt 50 krtól feljebb.

Szemüvegek, lorgnettek és orrcsüptetők.

arany ezüst és tekenősbéka csont kerettel mindenféle szemüveg-használóknak és a legkittünőbb általános elismert

hegyijegez szemüvegek

valamint minden a látzerészi cikkekbe vágó tárgyak legfinobb és legjutányosabban kapható.

Megrendelések leggyorsabban eszközöltenek.

PONTOS és GYORS KISZOLGÁLÁS.

Legkittünőbb szemüvegek!

Legkittünőbb szemüvegek!

Egyedül én!

vagyok a legjobb minőségű, pontos menet és díszes kiállítású arany és ezüstéremmel kitüntetett, — ebben, tölgy, dió, és kőrisfából készített körkeretű

INGAORA

készítője, mely óra ébrázólóval és a bronz mérleggel van ellátva, üveg számlapja éjjel magától világít úgy, hogy világosság meggyújtása nélkül azonnal meglátható hogy hány óra van; ezen világítás előtt 10 évi kezességet vállaltok, ugyisint kezességek az óra pontos járásáért. Hogy minden versenyt kizárhasak az árt a legyeket lebbre állapi ottam meg, úgy hogy mindenki nek csak 2 frt 10 kr, azaz két forint 10 krajczárt adhatok egy ily díszes kiállítású jó járásu és tartós óráért.

Nagyobb mennyiségű oly órákat, — 1/2 és egész órával, hangtöl és verőművel — melyek másodóról 4 frt 5 krajczával hirdettek, én kíván arra, kezesség mellett a legjobb minőségben csak 3 frt 80 krtól szállítok.

Szé. küldetés készpénzfizetés vagy utánvét mellett.

Ignácz Weiss
Uhrmacher, Wien, II. Leopoldstadt
Tempelgasse.

Az ipar csodája!

Szép! Meleg! Elegans! Olcsó!

Nedvesség és hidegség által áthatlanok az első bécsi ur zubbony gipsz által készített

uri téli

ZUBBONYOK

még eddig nem létezett, hihetetlen olcsó áron, csak

1 frt 80 kr.

Férfi téli zubbonyaim a gondolható legmelegebb és legegészségesebb öltönydarab, mivel a testet melegen tartják, meghűlés ellen védenek, minden testre alkalmazkodnak, kiválóan praktikusak és kellemesek és szépségük az olcsóságuk által mindenütt felhívást keltenek.

12,000 darab már eladott.

A ki tehát szép, jó és meleg zubbonyt, akar rendeljen olyant azonnal, mert temérdek sok megrendelés jön, és a legrövidebb idő alatt el lesz adva.

Megrendelésnél elegendő, ha megadatik a terület: nagy, közép, vagy kicsiny. — Küldünk készpénz vagy utánvét mellett.

L. Wiener Commissions Exportgeschäft Wien, III. Mathäusgasse 5.

Tőke elhelyezésre különösen alkalmas a pesti hazai első takarékpénztár

5%-os kötvénye,

mely tökéletes biztossága és 5%-os adómentes kamatozása folytán a legjobb és legelősebb elhelyezési értékek közé tartozik. Alánljuk továbbá:

a magyar jelzálog hitelbank

4%-os nyereség kötvényeit

melyek 4%-os kamatozás mellett, évenként háromszor 50—100.000 forint között váltakozó főnyereséggel huzatnak.

Ezen kötvények a napi árfolyamon kaphatók:

A debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál.

Uj és gyorsan ható HÁZI-GYÓGYSZER (turbolya szörp és cukorkák).

A turbolya gyógynövény mint házi gyógyszer már rég időktől fogva használtatik, amiből a nagy közönség előtt ezen felhívó és kiváló gyógyhatása még kevésbé ismeretes. Alulírottak sikerült a növény kiűző, gyors és biztos hatású gyógyerejét felhasználva, egy oly szörpöt és cukorkákat készíteni, amelyeknek hatása a haonnemű gyógyszerek hatásánál nagyobb.

Ezen szörp és cukorkák igen kellemes ízűek, és szerencsés összetételük következtében bármely mennyiségben használtatnak is — a gyomorra, és így az emésztésre kártékonyan a legkevésbé sem hatnak. — Mint gyors és biztosan hatású a következő bántalmaknál alkalmazható kiűző sikerrel: A légző szervek heveny és idült bántalmainál; különösen makacs görcsös köhögés, számarhurut, mellfájás, nátha-fáz nehéz légzés, rekedtség, és a torok bajok különböző nemeinél, és mint a tisztító megbecsülhetetlen helyet foglal el a különlegességek között.

Minden esetben a szörp- és cukorkák kellemesen a dolog és feltűnő gyors gyógyhatással használtatnak.

ARAK: Egy üveg szörp 1 frt, 6 üveg frt 5.50; 1 doboz cukorka 30 kr, 6 doboz frt 1.50.

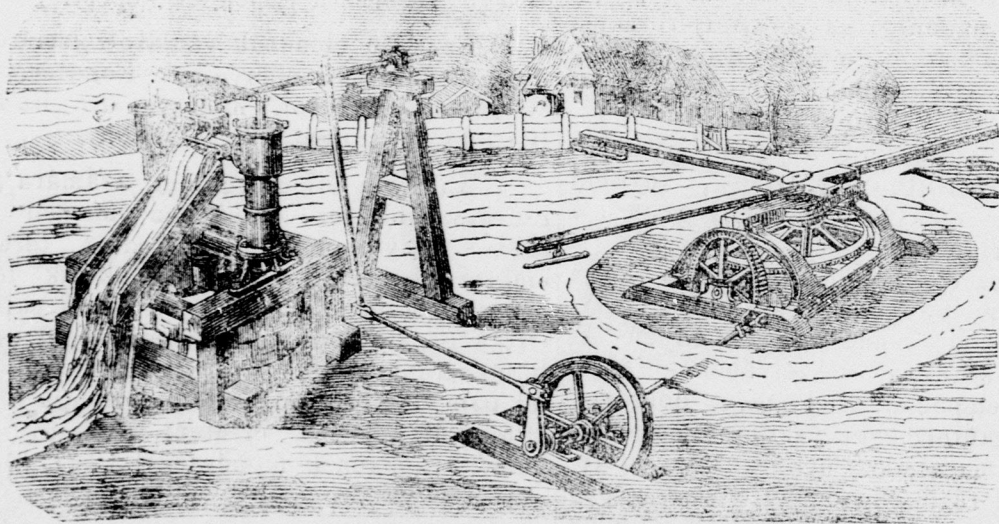
Főraktár Debreczenben Dr. Roitschnek V. Emil gyógyszerész úrnál. — Kapható továbbá egy Budapesten, valamint a vidéki nagyobb gyógyszerárakban, és alulírott készítőnél.

Havadi Dózsa Arpád
gyógyszerésznei Aszódon. (Pestümgye.)

A apittatott 1888-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára, harang és érezőntödeje, BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegessége **kutakban és mindennemű szivattyukban**

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és mgánzők részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGAN FÜRDŐK felszerelésére

mentes ürzések

felállítására s minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

ló ke ten ko uj m ke tet érv iga tül sze fen elm nek ból lott gok hog má két lása isp szá rói non dön győ czik mer imp eje szél is é e tá inte mét egy inté tárg függ kész A M rá, m mény sasol tak janal Fere riba élve vane nagy a sok denfr czuk atna külső magy tege való, tasson ben „Dong tyi“ v peccz pedig rüség reezen szetév fogó,